وطن

یاخود

سلستره

درت فصل — تیاترو

اثر

کمال

دفعهٔ سابع

۱۳۰۷

وطن

یاخود

سلستره

وطن

یاخود

سلستره

(حضار)

ذکیه خانم . . . . اسلام بکك معشوقه‌سی

حنیفه خانم . . . . ذکیه خانمك سودنه‌سی

اسلام بك . . . . کوکالی ضابطی

احمد صدقی بك . . . . . . میر آلای

رستم بك . . . . قائمقام

عبدالله . . . . میر آلایك چاوشی

بر قائمقام

بر بیکباشی

برنجی ضابط

ایکنجی ضابط

اوچنجی ضابط — نفرلر ، کویلیلر

﴿ برنجی فصل ﴾

پرده آچیلیجه کناری سوقاغه ناظر بر اوطه کورینور . ذکیه رناودلغه مخصوص منتظم برقادین البسه سیله مندره اوزانمش . الندە بر کتاب . اوکنده برموم اسلام بکده سوقاقده کزینور .

(برنجی مجلس)

ذکیه

(کتابی صندیغك اوستنه براقه‌رق)

آه ! . . نه‌جکم ! نه‌جکم ! کوکلم ، نیچون بوقدر رقت وبردك ! فکریمی نیچون بوقدر آچدك ؟ سنده شمدی‌تزیکی کورسه‌ك اوقوتدیغکه پشیمان اولوردك . . .

بنم کوکلم اویله بیوك بیوك حیاته نصل طیانسون !
بنم بانم اویله کنیش تصورلره نصل تحمل ایتسون .

یورکم نه قدر چارپیور ! صانکه کوکسمی

یرندن قوپاره‌جقده لمیشارى فرلایه‌جق . . . بنم
نه قدر صیقیلور ا صانکه باشمى پارهلیه‌جقده
اطرافه طاغیله‌جق . . .

(الّرینى یوزینه قپایه‌رق)

نه‌جنم ! نه‌جکم ! دائما بابامى دوشونمك
ایچون آچدیغك حاضرلادیغك وكرده بشقه‌سى
كزییور ! دائماسنى سومك ایچون تربیه ایتدیكك
بیوتدیكك كوكلده بشقه سى حكم ایدییور !

سنى بابام اوتوتمش . انك یولنه اولدك . بنى
سن اوقوتدك . یولنه اولمك دكل اولدیكنه اغلامق
بیله خاطرمه كلمیور !

آه ! . . دائما او ! كوزمده او ! خیالمده او !
عقلمده او ! او ! او ! او ! . بركره سوقاقده كوردم . .
كاشكى یوزینه باقدیغم زمان كوكلمه دوشن آتش
كوزلریمى اریدیدى . . .

دها برباقشده وجودمده نه‌قدر قوت وارسه
طوپلایوبده كوزلرمى بشقه طرفه چویرمك

ایستدم ، اواه ! . . . نه وجودمده قوت بولدم . نه کوزلرمه حکمم کچدی . حالنکه عمرمده کوردیکم ایشتدیکم ، اوقودیغم دوشوندیکم نه قدر کوزل شی وار ایسه هپسی بر یرده طوپلانمشده بر انسان چهره‌سی اولمش قارشومه کلمشدی .

(بر آز دوشوندکدن صکره)

حیات نه غریب حال ایمش ! برقاچ کون اول یاتمده بری آغلاسه کوزینك یاشی صفاسندن دوکیلیور ظن ایدردم . بو کون قولاغمه قهقهه‌لر ماتم صداسی کبی کلیور ! برقاچ کون اول مغموم مغموم بلوطلرده شمشك چاقدقجه بری کلیور کبی کورینوردی . بوکون یکی اچلمش کللرده « چی » کورسه‌م برینك کوز یاشی دوکلمش ظن ایدیورم ! برقاچ کون اول یوزم کولیوردی .. حالنکه هرشیده بنمله رابر کولیوردی ! بو کون کوکلم آغلیور ... حالنکه درشیده کو کلمله برابر آغلیور !

ینه صباح اولدی . کوزیمه بر دقیقه اویقو کیرمدی . . .

(موملری سوندیرەرك)

زواللی موم ! عجبا بنده سنك کبی یانه یانه توکنوب کیدەجکمی یم ؟ . . . بش دقیقەجق اویویه بیلسیدم . . . ، بلکه رؤیاده کورردمده ایاقلرینه قپانوب کوکلك زهرینی دوکنجه یه قدر طویه طویه اغلاردم . . .

اللهم ! او مکتوب نه ایدی ؟ . . .

انشاله یازاسه انسانك یورکنی اوقدر یاقمز . اوقودقجه کوزلرمدن صانکه یوزیمه کوکسمه طوغری طمله طمله علو پارچەلری صاچیلدی . . بیلمم سود ننەم کتیردیکی زمان نصل عارمدن یرلره کچمدم ! . . .

انسان سونجندن اولمیور . لکن چلدیرەجق ! . مکتوب سوزینی ایشتدیکم کبی آندن کلدیکنی بیلدم . کندی کلسه بلکه او تأثیر ایدمده او

قدر چرپنه‌رق اوزرینه قوشمزایدم . . .

کوکلده کرامتی وارنه‌در ؟ . . . بعض کره غیبیده بیلور ! . . .

آه ! بنم اوزمان بشقه کیمی دوشندیکم واردی ؟ حالا کیمی دوشندیکم وار ؟ مکتوب بابامدنده کلسه بنه اندن صاقنمزمیدم ؟ بلکه دنیایی بیلدم بیله‌لی بر کره یوزینی کورمکه مشتاق اولدیغم بابامدن کلدیکنه کدر ایدردم . . .

سویبورم . سومکدن بردرلو کندیمی آله‌میوب اوده بنی سوییور . سودیکی مکتوبنده یازیلی . . . کندی یازیسیله یازیلی . . . البته کرچکدر . . . خیر ! البته کرچکدر . . . الله اوقدر کوزل بر وجودك ایچنده خیانت صقلامز آ .

(براز تأملدن صکره)

کیم بیلور ؟ اك کوزل چیچکلرك آراسنده ییلان بولنیور .

یاربی ! — یاربی ! — انسانك یوزی کبی

كوكلريده ميدانده يارەيدك نه اولوردى ؟

﴿ ايكنجى مجلس ﴾

اسلام بك . ذكيه خانم

اسلام بك

(پنجره‌دن كيره‌رك)

بن كوكلى ميدانه چيقاره‌بيلورم . نه ياپه‌يم كه ايچنده‌كى اسرارينه سكا كوره‌مز .

ذكيه

(اسلام بكى كوربجه نهايت درجه بر تلاش ايله يانه قوشيق ايستر فقط ينه كنديني طوپلار . برسكوت متأثرانه‌دن صكره كندى كنديسنه خطاب ايده‌رك وفقط سوزينى ايشتديره‌رك)

ياشمدى هر كون اللهدن اولومى ايستديكمده حقم يوقمى ؟ برى كورديسه بكا نه‌در ؟

اسلام بك

كيمسه‌نك كورمك احتمالى يوقدر . بوقدر كونلر ؛ بوقدر كيجه‌لردر كنديمى كوسترمامك

ایچون طوبراقلرده یوولانیورم ... صباح
اچیلیور کوزلر حالا آچلمغه باشلادی . کیجه
بتیور اویقو دها یکی باشلادی .. هر کیجه یورالری
طولاشیورم تجربه‌مه اعتماد ایت .

ذکیه

(ممنونیتنی ستر ایدرك بارد بارد)

سزی دعوت ایدمی وار ایدی ؟

اسلام بك

الله عشقنه الا ریکی یوزیکه طوتمه . دنیانی
طوپی برکون کوردم . چونکه بکا دنیادن مراد
سنسن . بر دها کورجکمی‌یم ؟ اوراسنی الله
بیلور ...

دمندنبری جاسوس کبی پنجره‌نك آلتندن
سوزلریکی دیکله‌دم .

(ذکیه اظهار انفعال ایدر)

قباحتك نه قدر بیوك اولدیغنی بیلورم . آنی بری
بکا باباسی عندنده قیامته قدر اچیلمدن قورتیله‌مزدی .

(ذکیه‌نك انفعالی تزاید ایدر)

حیدود کبی پنجره‌دن براوه کیردم .

(ذکیه‌نك انفعالی دها تزید ایدر)

بنم بورایه کیردیکم کبی بری بزم اوه کیرسه قاننی حلال صایار اولدیرردم .

ه‌بابه‌یم‌که اختیار المده دکل !

سنی سوییورم ... سندن آیریله‌جغم ...

بو کون اغزکدن بنی سودیککی ایشتدم ...

بوکون سکا وداع ایده‌جکم ... ایده‌جکم ...

ایشته کوکلك بندن قاچمق استدکجه ایاقلرك بکا طوغری کلیور ... بنده کندیمه مالك اولیدم البته کندیمی ضبط ایدردم ... البته سنك یاننده اوسون متهم اولمامغه چالیشوردم .

مرحمت ! مرحمت که بویله نوردن دوکلش وجوده طاشدن یاپلش کوکل یاقشمز .

ذکیه

(کوکلیله دوکوشرجه‌سنه بر طاقم تلاش)

(وترددن صکره کندی کندینه)

بوقدر زماندراواسون عذابنه تحمل ایدییورم.

اولمدی . . . اولمدی . . . ینه اولمدی .

(اسلام بکه خطاباً)

مرادك نه‌در ؟ بن کندی حالمله اوغراشوب طورییوردم . . . بردن بره پری کبی او کومه چیقدك . بنی کندمدن آلدك . اوبوسه‌م رؤیامده سن ! اویانسه‌م خیالمده سن ! آدم ایچنده اولسه‌م کوکلمده سن ! یالکز قالسه‌م قارشمده سن ! دائماسن ! دائماسن ! وجودمیی ایسترسن ؟ ایشته اسیرکم ؛ جانمی‌می استرسن ؟ آلده قورتیله‌یم .

اسلام بك

بنی کوردیکك زمان کوزلریکی چورمك استمش سن . . . اویله می مرحمتسز ! بن سنی کوردیکم وقت کوکلمدن نه حاللر کچدیکنی بیلیرمسین ! کوز قپاقلرم بر کره یومولوب آچیلنجه‌یه قدر آراده بتون عمرم غائب اولیور

ظن ايديورم . . .

الهه بيك شكور اولسون كه سنده بنم كبي اختيارسز سويورسن . كوكلك سكا غلبه ايديور .

سن بنى بر كره كوردك . بن سنى بر كره كوردم . ايشته كوكلمز ايكز برادلمش . ايشته الله سنى بكا بنى سكا ويرمش . . .

ايشته سن جان بن وجود ! سن محبت بن كوكل ! سن حسن بن عشق ! سن كونش كبي يوزيكه باندقجه كوزلرمى ياش ايچنده براقيورسن . بن كولكه كبي سنك — يالكز سنك — ياغك آلتنده سورينيورم !

بز بربرمزدن بوراده ايريليرسه‌ق يارين برلشورز . . . بوكون آيريليرسه‌ق يارين برلشورز . . . آيرى كورينورز . . . ينه بولشورز . . . آيرى ظن اولنورز . . . دائما برز . . .

کل . . . یانمه کل . . . بکا یمین ایت که
کرك آیریله‌لم . . . کرك آیرلمیه‌لم . دنیاده آخرتده
بندن بشقه کیمسه‌یه یار اولمیه‌جقسن . . .

ذکیه

(کندینی طوته‌میه‌رق)

والله . . .

(کندینی طوپلایه‌رق)

مرامکزی اکلایه‌مدم ؟ . . .

(اجبار نفس ایله)

بن کندی کندیمه سویلنیوردم . . . سز
کوردیکز . . بن . . . بن برشی . . . سویلدم .
سویلدمی ؟ . . . یوقسه . . . نه دیه‌جکدم ؟ . . .

(ینه اختیارینی غائب ایدرك نهایت درجه‌ده)

(متحکمانه)

هم بنی سویورسن هم نیچون ایریله‌جغز ؟

اسلام بك

کیده‌جکم . چونکه . . .

ذکیه

(حدتله سوزینی کسه‌رك)

ذهنمدن بابامك ننه‌مك محبتنی چیقاردك .
قرداشمك مزاری کوکلمده ایدی. آنیده اونوتدیردك .
شمدی خیالیده کندی کبی قاره طوپراقلرده
یاتیور . مزاربنی کورمه‌دن خاطرمه کلیور ! ؟
نه اویقوم قالدی . . . نه اختیارم قالدی . . .
نه بر شیده ارزوم قالدی . . . کندکدن بشقه
کوکلده بر شی براقدی . . . شمدیده کندینی
المدن اله‌جقسن . شمده مژده‌سنی کندك
کتیریورسن . . . قلبکی باره حقدکده بکابوسرحتی
بوانصافیمی کوسترمجکدك ؟

(کندی کندینه حدتله‌ویلنوب کزینه‌رك)

صوکنده نه‌اوله‌جق ؟ اوبومملکتدن کیدر .
بنده بودنیادن کیدرم . عمرمك هرلذتنی غائب
ایتدکدن صکره قره طوپراغك نه سی وار ؟
بر قاچ دقیقه‌لق جان آجیسندنمی قورقاجغم ؟

اسلام بك

(کندینی ضبط ایده میاجك برصورتده برتهالكله)

کیده جکم ...

ذکیه

(یانه هجوم ایله اقردیسنی کسه‌رك)

ابتدا بنی اولدیر .

اسلام بك

(ایشتمامش کبی)

کیده جکم ...

ذکیه

(ینه اقردیسنی کسه‌رك)

سنده اوقدر ارککلك یوقسه بن کندیمی

اولدیریرم .

اسلام بك

(بر مکانت مصرانه ایله)

کیده جکم ... کیده جکم ... کیده جکم . . .

بولمه جغمك آتشلری صاچیلسه ینه کیده جکم ..

کوکسمه عزرائیلك پنچه‌سی طیانسه بنه کیده‌جکم ...
بابامك مزارینی چکنمك لازم کلسه بنه کیده‌جکم
ننه‌مك وجودی ایاغمك آلتنده ازیله‌جك اولسه بنه
کیده‌جکم . کرچکدن بنم ایچون اوله‌جکنی بیلسه‌م
بنه کیده‌جکم .

ذکیه

(حدتله کزینه‌رك سسی ایشیدیله‌جك صورتله)
(کندی کندینه)

آه ! اینانمیور ... کندی ایچون اوله‌جکمه
اینانمیور ... بلکه اولدیکم وقتده ایناناز .
(حدتله اسلام بکه دونه‌رك)
کیده‌جکسن ... کیده‌جکسن ... نیچون
کیده‌جکسن ... ؟

اسلام بك

(مکانتله)

قندیل کیجه‌لری قبرستان زیارتنه کیدرسن آ !

ذیه

(حدته)

کیدیرم ... صکره ... ؟

اسلام بك

هیچ بنم اوجاغمدن ورالرده یاتار آدم کوردکمی ؟ اجدادمدن قرق ایکی شهید آدی بیلیورم . راحت دوشکنده اولمش بر آدم ایشتمدم . آکلادك می ؟ بر آدم ایشتمدم ...

دولت حرب آچش . دشمن سرحدده شهیدلرمزك کمیکلرینی ، طوپراقلرینی چکنمکده چالیشیور . هیچ نصل اولورکه خصمك سلاحی وطنه چوراسونده قارشوسنده ابتدا بنم کوکسمی بولمسون ؟ هیچ نصل اولورکه وطن مخاطرەده بولنسونده بن اومده راحت اوتورەیم . هیچ نصل اولورکه دولت یرندن اوینـاسونده بن

میخـلانمش کبی بوراده قالهیم . هیچ نصـل اولور که وطن محبتی بوکون هرشـیدن مقدس اولسـون ده بن یالکز سنك محبتکله اوغراشهیم هیچ نصل اولورکه دنیاده هر شیئك ایلرولدیکنی بیلوب طورورکن بن بابامدن ، اجداددن شاغی قالهیم وطن ! وطن ! . . . وطن مخاطره ده دییورم . ایشتیورمیسـین ؟ بنی الله یراتدی . وطن بیوتدی . بنی الله بسلیور . وطن ایچون بسلیور . بن آنامك قرنندن وطنه کلدیکم وقت آچ ایدم . وطن قرنمی طویوردی . . . چپلاق ایدم . وطن سایه سنـده کیندم . . . وطنك نعمتی کمکلرمده طوریـور . وجودم وطنـك طوپراغندن . . . نفسم وطنك هواسـندن . . . وطنك اوغورنده اولمیه جکسـه‌م یا بن نیچـون طوغدم ؟ بن آدم دکلیم ؟ وظیفـه‌م یوقمی . . . ؟ وطنمی سومیه جکمی ؟

آه وطنی سومیان آدمدن سنکا نصل محبت مأمول ایدرسن ؟

ذکیه

اکر ... وطن ... وطن اولنجه ... بن ... نه دیرم ؟ بن ... بن نه دیه بیلیرم . کیت ! .. کیت بکم ! ... دنیانك بو حالده وارمش ! بن وطنی باورم . بن وطن لقردیسنی ایشتمشدم ... لکن ایکی قابی بربرندن قوپارر صانیردم ! مکر قوپاررمش . بنم کوکلمی قوباردی ... حالا ایچمده قانلر آقیور . کوزمله کورمش کبی بیلیورم . ایسته‌یکی قدر آقسون . کیت بکم ! بن اولسه‌م اولسه‌م بر ایکی طامله یاش دوکرم . اذن ویرمزسه‌ك ایده دوکمم . کوکلمه صاقلارم . ایسترسه‌ک در طمله‌سی زهر اولسون . غوغایه کیده‌جکسین دکلمی ؟ وطنك ایچون کیده‌جکسین . دکلمی ؟ بنی‌ده اونوت

بن . . . بن بر مکتوبکی بیله ایسته‌م .
ان شاء الله سلامتله کلیرسین . او . وقت بوراده
بر قول بولورسك . بن هر وقت قولکم . . .
یوق اکر . . . اوف ا صانکه هر اقردیی
سویلدکجه جکرمدن بر علو قوپوردده بوغازمه
صاریلیور .

(شدتله اغلایوب یره قپانه‌رق)

اسلام بك

باری بن تکمیل ایده‌یم . اکر وطنم ایچون
شهید اوله‌جق بختم وار ایسه او زمان سنده
استدیکك آدمی اختیار ایده‌بیلیرسین .

ذکیه

الله یوز بیك کره جانمی السون بکا کوزینك
اوکنده اللرمله کوکلمی پارەلەجکسین ؟ ... سن
شهید اولورسه‌ك‌می ؟

او وقت بنم دنیاده نه علاقه‌م قالور ؟ بن نیچون

یشایه‌جغم ... حیاتندن بیقانلره دنیاده اولومدن قولای بر شی‌می اولور ؟

بنی کرچکدن یولکده اوله‌مزمی ظن ایدیورسن ؟

بر کره یوزیمه باق ! اولودن نه فرقم قالمش ؟

(کندی کندینه)

عجبا بربرندن آیراش‌ده تلف اولمش ایکی غریبک طوپراقنی هواده برلشدیره‌جك قدر اولسون فلکك انصافی یوقمیدر ؟

(عاشقانه بر طور ایله)

کل بکم ... بندن بر یمین استمیورمیدك عالملری محبت اوزرینه یرادان ربمك بیك بر اسمنه عهد ایدرم که دنیاده اخرتده‌ده ذکیه سنکدر سنك قولکدر .

اسلام بك

بنده اللهك ...

ذکیه

(لقردیسنی کسەرك)

صوص ! بنی ایده‌جکسه‌ك استه‌مم . آغزندن
بر یالان چیقه‌بیله‌جکنی بر دقیقه‌دوشونسه‌م او دقیقه‌ده
چلدیررم .

آه ! بیاسه‌ك سنی کوزم نصل کوریور ؟ ..
کوکلم نصل بیلیور ؟ ...

یوزکه باقدقجه اللهك احسانی جانلانمش اولمده
کزیور ظن ایدییورم . سن ارککسین .. بلکه
بویله شیلر خاطرکه کلمز . سنی کوز دکجه نه دوشو-
نیورم بیلیرمیسین ؟

ورادن کیتدکدن صکره ذهنکده قاله‌جق
خیالمی قسقانیورمده بنی بتون بتون اونوتدیغکی
ایستیورم . دلیلك .. دکلمی ؟ .

اسلام بك

الله عشقنه بر آز غیرت ، براق که وداع

ایده‌بیله‌یم . بنم کوکلی دمیردنمی ظن ایدیورسین ؟

(کندی کندینه)

وظیفه بولنده هر شیئ فدا ایتمکه دنیاده هر کسدن زیاده کندینی مستحق بیلیرکن اون یدی یاشنده بر قیز قدر اوله‌مدم . بن کدردن آغلامه‌نه چالیشیورم . او مرحمتندن کولمکه اوغراشیور .

(بر آز دوشوندکدن صکره)

بوندن صکره اولورسام حتی سنک ایچون بیله غم یمیه‌جکم . . . وطنده سنک کبی بر قز کورمك عندمده سکا مالك اولمقدنده بیوکدر .

(اویقودن اویانور بر حال ایله)

هم . . . امین اول . . . دشمن اوزرینه کاسه دکل بنار طاغلر قویروقلی یلدیزلر آتمه‌یه بنه اولمیه‌جکم .

ذکیه

امید . . . خیال ...

اسلام بك

سن اللهك عدلنی بیلمز میسین ؟

ذکیه

بیلمکله نه اولور ؟

اسلام بك

بر کره دوشون . وطن که هرکسك حقنی حیاتنی محافظه ایدرکن آنك محافظه‌سی لازم گلنجه اولاد وطنی سرحده قرباجله سوربیورلر وطن که هرکسك حقیقی والده‌سی ایکن بر چوق آدملر صاغلغنده سودندن خسته لکنده علاجندن کچنمکه چالیشیور ! وطن که هر قارش طوپراغی اجدادمزدن برینك قانیله یوغرلمش ایکن کیمسه اوزرینه ایکی طمله کوز یاشی دوکمك استمیور ! وطن که قرق میلیون بسلیور . حالاغورنده استیه رك جان ویره جك قرق کشی یه مالك

اولمامش وطن که بر زمان قلیجنك سایه‌سنده بر قاچ دولت یشارکن شمدی برقاچ دولتك یاردیمیله کندینی محافظه‌ایده‌بیلور . وطن که حالا ارککلرمز معناسنی بیلمیور . قادینلرمز ادینی ایشتمامش ا ـ اشته تبر سای ، غرور صای ، دلیلك صای ، هر نه صایارسه‌ك صای . — بن او وطنی سکا بکا محتاج کوریورم .

بن یورکده عسکر ؛ استرکه فکرنده نه قدر امیدی کوکلده نه قدر ارزوسی وارسه وطن سوزی میدانه چیقار چیقماز هپسی بردن صباحه راست کلمش یلدیز کبی کورونمز اولسون . سن طبیعتده والده استرکه وطنه بنم کبی اولاد یتشدیرسن .

یا جاب حقك عدالتنه حکمتنه نصل یقیشیر که بو حیث فکری مملکتمزدن دها اناسنك قرننه یکی دوشمش چوجق کبی کوچوجك بر شی‌ایکن

سنی بنی دنیادن السونده او فکرکده او فکر صاحبلرینکده وجودبنی عبث براقسون ؟

استغفر الله . . . بر قادینک قارننی یاروبده ایچندهکی صاچی تمدك معصومی پارهلمك قالاياقه حیدودلرینه یاقیشیر . . . قدر اوله ظالمردن منزهدر . . .

البتده منزهدر . هم بشایهجغز . هم وطنك استقبالدهکی اقبالنی کورهجکز . همده دنیاده وطن یوانه اولملكی بیك ییل یشامقدن خیرلی بیایر چوجقلر براقهجغز . چوق زمان کچمزبنی قارشونده سونکو قورشون یارهسندن یاپلش نشانلرله مزین کورورسن . . .

ذکیه

خیال ! . خیال ! . . بابامده بویله شیلر سویلرمش ! بابامده بویله امیدلرده بولنورمش ! نهم هر کیجه نقل ایدردی . . .

نتیجه‌سنده نه اولدی ؟ حالا اولدیغی یری کیمسه بیلمیور !

اسلام بك

نه‌دن اولدیغنه حکم ایدیورسن ؟

ذکیه

هیچ صاغلام اولان ادم اون بش ییل سوکیلی حرمنه‌سوکیلی اوغلنه سوکیلی قزینه‌بر خبراولسون کوندرمزمی ؟

اسلام بك

کیم بیلیر ؟ ان شاءالله سلامتله شو محاربه‌دن دونمك نصیب اولسون . بن سکا البته بابا کدن بر خبر آلورم .

ذکیه

اولمش آدمك نه خبری اوله‌جق ؟

اسلام بك

مزاربنی اولسون اوکره‌نورز آ . وقت یاقلاشیور . کل سنکله مردجه بر وداع ایده‌لم .

او اونوردن پارلاق کلدن ظاهر اغزکله وطنکه دعا ایت ... البته الله قبول ایدر .

(کندینی ضبط ایدرك وتبسمه چالیشهرق)

کوزلرندن دوکیلان اینجو دانه‌لری نه دریا ؟ هانی تحمل ایده‌جکدك ؟ هانی آغلامیه‌جقدك ؛ بر آز کولمزمیسین؟ کل یوزك تبسمدن ایرلدقجه بایغین کوزلرندن ده محزون طوریور .

(کندی کندینه)

مردانه وداع بو ایسه عاشقانه‌سنی الله کیمسه‌یه کوسترمسون .

اسلام بك

غیرت ... براز غیرت ایدهلم ... سنی خدانك برلکنه امانت ایتدم ... وطنکه دعایی اونوتمه ایشته ... ایشته ... بن کیدیورم ... بن کیدیورم ...

(شدت وتهالکله)

کیدیورم . . . کیدیورم . . . یشاسون وطن .
(ذکیه اوتوردیغی یره ییغلور اسلام بك چیقار)

(اوچنجی مجلس)

ذکیه

(بر ایکی دقیقه او حالده قالدقدن صکره)
(اوطه نك هر طرفنه کوز کزدیرەرك)

عاقبت کیتدی . . . بوقسه رؤیامی ایدی ؟ آه . . . سوینەجك بر شی اولیدی بلکه رؤیا چیقاردی . . . بنیده کندی کبی تحملی ظن ایدر دکلمی ؟ کوستردیکم غیرته اینانور اولیەمی ؟ آه کوکلمه نه آتشلر یاغیور ! جکرمه نه خنجرلر اوریلیور ! کوزمدن نه زهرلر آقیور ! بیلسیدی بلکه بنی بویله براقه جغنه اجیردیده اولدیریر اویله کیدردی . . .

بکم ! سن بنی وطنك ایچون ترك ایتدك .

بن سنی کیمك ایچون ترك ایده‌یم ؟ بنم وطنمده سن ایدك . جانمده سن ایدك . طوپی ایکی کره‌جك کورمك نصیب اولدی . کوردیکم وقتلرك دقیقه‌سی کیرو دونه بیلسه یرینه اولانجه عمرمی فدا ایدرم : شمدی کوزمك اوکنده ایدی . غائب ایتدم . سسنی ایشیده‌جك ... صانکه کوکلك لی وار ... پنجه‌سنی آتیورده بوغازمی صیقیور نفسمه یول ویرمیور ! حالا قوشسام ارقه‌سندن یتشه‌جکم ! صانکه کوکلك زنجیری وار ... وجودیمی صاریورده طاقتمی کسیور ایاقلرمی یر یره طولاشدیریور ؟

هجران ، ... هجران ینه ایریلق ... ینه ایریلق آه صانکه ؟ نفس می الیورم ؟ جانمك بر پارچه‌سی قوپیور یره دوکیلیور .

(براز تأملدن صکره)

نیچون اولومی بکلیه‌یم طوره‌یم ؟ ذاتی هر

نفسده بتون عمرم کیدیور . ذاتی بن بوحال ایله اوچ کون یشادم .

بو کون اولوویرسه‌م نه اولور ؟ کوکلمك یاره‌لنمدق نره‌سی قالدی ؟ وارسون اوزرنده بچاق یاره‌سی بولنسون .

(بر آز تأملدن صکره)

یااو . . . اویشایه‌جق . . . اکر طویارده بندن صکره کندینی تلف ایدرسه . . . نیچون ؟ . . . نیچون تلف ایتسون . . . آنك وطنی وار . . . وطننه خدمت ایده‌جك . . . وطننی بندن زیاده سومسیدی کتمزدی . . . صانکه اولدکدن صکره دائما خیالنده‌می قاله‌جغم ؟ نه‌می کوزیمك اوکنه کتیرمك استیورمده ممکن اولمیور .

— بیچاره قادینك بلکه مزارده کوزلرینه باقسه‌لر حالا بکنده ذکیه‌یی بولنور — اونیچون دائما بنی دوشونسون ؟ . . .

قره طوپراق نه‌لری اورتر ! بو تاق ایچنده نه‌لر غائب اولمز !

(برآز تأملدن صکره)

یابندن صکره ... یابندن صکره بر ... بر بشقه‌سنی سورسه ... دنیا بویا ... کیم بیلیر ؟ ... یمینده ایتدی ... بن ایتدیرمدم ...

(خیالات کورمش کبی قورقه‌رق و مندرک اوستنه بیغیله‌رق)

یوق ... یوق ... اودنیاده بندن بشقه، کیمسه‌یی سومز ... کیمسه‌یی سومز ... سورسه مزارمی پارچه‌لیوب قانلی کفنمله اوکنه چیقارم ..

(حدته آجی آجی کوله‌رك)

بن آنك یولنه اوله‌یده او بشقه‌سنی سوسون ! آه ! کندمی اولدیروبده دشمنی دشمنسزمی براقه‌جغم ؟

(ینه مندره قپانه‌رق)

یاربی ! یاربی ! بن مزارك یلانلرینه چیانلرینه

قائلم . . . کوزمك اوکنده قورقونج قورقونج
خیالات کزیبور ! . . . نه‌جکم ؟ . . .
نه‌جکم . . . قره طوپراقلرده یاته‌جغمکه قزکاك
یاننده بولنمه‌ك نه اولوردی ؟ آچ . . . قوللرینی
آچ . . . قوجاغکی آچ . . . آه . . . اوشیورم . . .
قورقیورم . . . کندی کندمدن قورقیورم . . .
قوجاغکی آچه‌مزسه‌ك باری مزاریکی آچده بنده
بر طرفنه صوقوله‌یم . . .

(دردنجی مجلس)

(ذکیه اوطه‌ده . سلام بکله کوکلیلر طیشاریده)

اسلام بك

(سوقاقده)

ارقداشلر هپ بوراده یز دکلمی ؟
(ذکیه سسی ایشیدر صبقی صبقی پنجره‌یه قوشار)
(جامك برطرفنه صاقلانور)

بر كوكللى
(كوزيله اطرافى سوزه‌رك)
هپ بورادهیز .

اسلام بك

قرداشلر ! باراغمه طوپلانمشسکز . افتخار
ايدرم . لكن بيلمم بندن ممنون اوله جقميسكز ؟
غوغايه كيديورم . فقط اولمك نيتيله كيديورم
آيلغم يوق . استيانلر يانمه كلسون . يغما دوشونمم
دوشونانلر اطرافمدن چكلسون . راحت آرەمم .
آرايانلر ارقه‌مه دوشمسون . قورشوندن
ـەدن قـورقمم . قورقانلر قاريلرك يانـنده
اوطورسون .

ممكن اولسه بتون وطن قرداشلريمه شـو
ضعيف وجودمی سـپر ايده‌جكم ... ممكن اولسه
وطنمی كوكلك ايچنـده صاقلايه‌جغم كوكسم
پارچه پارچه اولمدقجه بر طـاشنه كيمسه‌نك النی
طوقونديرميه‌جغم . . . ايشـيديورميسـكز ؟

سویلدیکم سوزلری آکلیور میسکز ؟ اولوم قورقوسنی بتون بتون کوکلکزدن چیقارمق الیکزدن کلیرمی ؟ کوکسکزی وطنك حدودینی محافظه ایچون یاپلمش استحکام حکمنده یاپمق الکزدن کلیرمی ؟ کندیکزی شمدیدن اولمش طوتمق الکزدن کلیرمی ؟ اولومکزی آرامغه کیده‌بیلیرمیسکز... بز وطنی محافظه ایده‌جکز . اللهده بزی محافظه ایده‌جك ... ایتمزسه بنه کندی بیلیر کندیککزه بو قدر کوینیورمیسکز ؟ نره‌یه کیده‌جکمزی بیلسه‌کز ... نره‌یه کیده‌جکمزی بنم کبی کوزیکزله کورسه‌کز... شبهه ایتمم که هپکز بنم کبی اولوردیکز . ارقداشلر ! طونه بوینه کیده‌جکز ... طونه بزم ایچون آب حیاتدر . طونه ارادن قالقارسه وطن یشامز وطن یشامزسه وطنده هیچ بر انسان یشامز . . . بلکه یشایان بولنور ... اوت ! بلکه بولنه‌بیلیر .

(کمال تهورله)

یوق ... یوق ... یشایان بولنور . لکن انسان دکلدر . انسان وطننك آیاقلر آلتنده چکندیکنی کورسه یشامز . انسان نه‌سنك آیاقلر آلتنده چکنندیکنی کوررسه یشامز ولی نعمتنی آیاق التنده کوروبده یشایان کوپکدن آلچقدر... برادرلر! انسان کوپکدن آلچق دکلدر . انسان هیچ بر وقت کوپکدن دکل هیچ برشیدن آلچق اولەمز انساندن بیوك بر الله وار !

الله وطننه محبتی امر ایدییور . برم وطنمز طونه دکلدر . چونکه طونه الدن کیدنجه وطن قالمیور .

طونه کنارینك نره‌سنی کزرسه‌کز هر قارش ایچنده باباکزك یا قرداشکزك بر کمیکی بولنور... طونه‌نك صویی بولاندقجه اوزرینه چیقان طوپراقلر محافظه‌سیچون اولان وجودلرك اجزاسندندر. عثمانلی نامی ایشیده‌لی طونه کچلدی!

بر قاچ کره کچلدی ... بر چوق کره کچلدی ...
فقط بر وقت آلنمـدی ... عثمانلیلر طوردقجه
بنه بر وقت آلنمز . هله عثمـانلیلر عثمانلیلغك نه
دیمك اولدیغنی بیلیرسه هیچ بر وقت الهمز . وطنکز
ایچون اولمکه حاضرمیسکز؟ طونه بو ینده اولمکدن
چکنمزمیسـکز ؟ بن اولنجـه دشمن طونه دن
کچه میه جك . کچنلر بزی یا اولاش ، یاخود یاره‌لی
بوله جق .

بن اوله جکم دیورم . ایچیکزده اولومدن
قورقیان کیمـر ؟ ارقه مدن ایرلمـامغه الله عهد
ایدرمیسکز؟ ..

کوکلیلر

اللهه عهد ایدرز . بسـا . بسـا . بسـا .

اسلام بك

بنی سون بر وقت اردمدن ایرلماز .

(بشنجی فصل)

ذکیه

(پنجره نك كنارندن آجی آجی كوله رك)

بكی سون بر وقت اردندن ایرلمزمش ! باق اقردی سویلركن وطندن بشقه بر شی دوشونورمی ؟ باق هیچ خاطرینه كلیرمی كه بوراده بر بیچاره وار . . . كندندن آیرلمغه جاندن ایرلقدن بتر بیلیورده ایرلامغه چاره بولهمیور ! سنی سون بر وقت اردندن آیرلمز . اویله می ؟ ایشته بنده آیرلیه جغم . . . اما اركك دكلشم . . . كیم بیله جك ؟ . .

(التنجی مجلس)

ذکیه . حنیفه

حنیفه

(وطنه یه كیره رك)

قزم ! خانم قزم !

ذكيه

(تلاش ايله بر اوطه يه قوشار)

حنيفه

نره يه كيديبور ؟ نره يه كيديبورسن ؟ قزم ! بنم خانم قزم ! بن خسته اولنجه بر فنجان علاجى ايكى ساعتده كتيرير . كندى ايستديكى ايش ايچون باق نصل ككلك كبى سكيور ! . .

ذكيه

(يارى كيتمش اولديغى حالده اوطه يه كيرر حنيفه يى)

(كورمز بر طرفدن كيرر)

قرداشم ! افندم قرداشم ! قوجاغمده اولديكك زمان ارقه كدن چيقديغيچون صقلامشدم شمدى كيم بيلير بن كيمك قوجاغنده اوله جغمده ارقه مده بولنه جق . . .

خسته لك سرايت ايدرمش ! كاشكى كرچك اولسه ده بكا سرايت ايتسه . . . كاشكى بنمده بر قرداشم اولسه ده انك قوجاغنده اولسه م .

حذیفه

بو نصل قیافت نه یاپیورسن ؟

ذکیه

(حدت وتأثرله تتره یه رك)

کل بورایه قادین ! بنی باغچه لره کتورده ارککاره کوستر دیه سکا کیم دیدی؟ بکا ارککدن مکتوب کتیر دیه سکا کیم دیدی ؟ کیم دیدی ؟ کیم دیدی ؟ سویله باقه یم ؟

حذیفه

قزم ! خانم قزم ! نه اولیورسن ؟

ذکیه

نه می اولیورم ؟ بن بیلیرمی یم . نه اولیورم چلدیریورم . عقلم باشمدن کیدیور . کندیمی اولدیره جکم . اکلادکمی ؟ سبب ده سنسن هپسنه سبب سنسن .. هپسنه ...

حذیفه

آ قزم ! بن نه یاپدم ؟

ذکیه

نه‌می بیلدك ؟ « بنی سون ارقه‌مدن آیرلمز »
دیدی ایشیتدکمی ؟ سنی حالا بورالری طولدیریبیور
ایشیتیورمیسین ؟ یورکمه صاریلان ارسلان پنچه‌سنی
کورمیورمیسین ؟ نی چکیور ... بیلمزسن که
نصل چکیور ! .. بر کره‌ده یوزیمه باق ! هیچ
بنم کوزلرمی بویله قان ایچنده کوردکمی ؛ هیچ بنم
چهره‌می بویله طوپراق رنکنده کوردکمی ؛
چکیور ... ارسلان پنچه‌سی چکیور ... تا
یورکمده ... تا جان اومده‌ده ... سببده
سنسن ... آغلاده بن نه یاپدم دیه ...

(مندره قپانوب اغلایه‌رق)

کاشکی ممه‌لرندن اغزیمه سود یرینه زهراقیده
ایدکده بو حاللری کورمیدم .

حنیفه

قزم ! خانم قزم ! های الله جانمی آلسون نه
دیه جکمیده بیلمیورم .

ذکیه

(کندینی طوپلایه‌رق)

سود ننه‌جکم! بنم مرحمتلی سود ننه‌جکم!
بن سکا بویله اجی لقردیلر سویلرمیدم؟ بن سنك بویله
یوزینه باغیرمیدم؟ المده دکل . . . کندیمی
طوتامیورم آه حالمی بیلمزسن‌که . . . سودننه‌جکم
ویردیکك سود ایلکلرمده طوریور. حالا کوزمك
اوکنده‌در. بن چوجقکن اغلاسه‌م کدرکدن
آجی آجی کولردك. کولسه‌م سونجندن کوزلرك
طولاردی. بن کیفمی بوزسه‌م خسته‌انردك.
خسته‌لنسه‌م سن اولوم حالنه کلیردك باق بو یاشه
کلدمده حالا قوجاغنه یاقیشیورم . . . بنم ایچون
اغلادیغك اولورمدیمی؟ دوکدیکك یاشلر یوزیکه
بر ایتمش. کوکلکیمی قیردم؟ سن کوجنمزسن
دکلمی؟ سن بکا حلال ایدرسین دکلمی؟ سود
ننه‌جکم! حقنی حلال ایت؛ بن کیدیورم.

حنیفه

قز سن چلدردکمی ؟ بنی آق صاچمله تیمار خانه‌لرده‌می سورندیره‌جکسین ؟ نره‌یه کیدیورسن ؟

ذکیه

اه ! نصل سویورم بیلسه‌ك ! کتمزسه‌م مطلق کندیمی اولدیره‌جکم . دنیام آخرتم خراب اوله‌جق ... اوده وظیفه‌م دکل . جهنمده عذاب ایدرسه الله ایدر . اودنیاده قاله‌جق . او ... بن قره طوپراقده یاته‌جغم . او بلکه بشقه‌سنك . . .

(شدتله حنیفه‌نك قوجاغنه قوشه‌رق)

آه ! ننه‌جکم — صبانکه ننه‌م مزاردن چیقمشده اثوابنی دکشدیرمش — بنی براق ! بنی دوشوندرمه ! ... چلدیردیغمی استرمیسن ؟ نه کندیمی اولدیره‌بیلیورم نه اولو یشامق الیمدن کلیور .

(آغلايه‌رق)

كيده‌جكم . كيده‌جكم . اك صوڭ بر وقت اردندن ايرلمزمش .

حنيفه

(شاشقين شاشقين)

قزم قزجغزم هاى ايالرم قيريلايدى . هاى اغزم قوريسايدى . هاى الله بيك درلو بلامى ويريديده .

ذكيه

صوص ! .. كنديكه انكسار ايتمه ! بن شمدى كندمده دكلم . عقلم باشمده يوق . اولومدن بتر حاللر كچيريبورم . جهنم عذابى چكيورم . دكلمى ؟ .. ايشته بكا بو بازلرك برديقه‌سى شمدى‌يه قدر يشاديغمدن لذتلى كليور . شمدى كيده‌جكم كيم بيلور . بو كيجه هانكى اغاجك آلتنده هانكى مزارك اوستنده ياته‌جغم ؟ كيم بيلير . اطرافده عقربى بولنه‌جق يلانى طولاشه‌جق ؟ كيم بيلير

اچی قاله‌جغم صوسزلقدنمی اوله‌جکم کیده‌جکم...
بنه کیده جکم ... اسلامك ارقه‌سندن
کیده‌جکم اوده بنم کبی کیده‌جکم کیده‌جکم
دیوردی .
(ذکیه بو سوزلری سویلرکن حنیفه کیتدکجه)
حیرت حالنده قالور ذکیه کیتدکجه حدتلنه‌رك
مردانه بر طور ایله)
کیده‌جکم . کیده‌جکم . او کیتدی بن حالا
بوراده طوریورم .
(ذکیه قپویی شدتله اورتر چیقار)

(یدنجی مجلس)

حنیفه

(کندینی طوپلایه‌رق)
آه ! نره‌یه قپویی پاره‌لاش ! حالا کیدیور .
قزم ! قزم ذکیه ! کرچکدن کیدیور کرچکدن
کیتدی . آه ...
(مندره ییقیلور پرده قپانور)

﴿ ایکنجی فصل ﴾

(پرده آچیلنجه سلستره قلعه‌سنك بر طابیه‌سنده اوته‌ده بروده بر طاقم کوکللی اوتورمش ذکیه ارکك اثوابیله ایچرلرنده کورینور)

﴿ برنجی مجلس ﴾

کوکللیلر ، نفرلر ، عبدالله چاوش ، ذکیه

بر کوکللی

صوصك ... صوصك ...

دیکر بر کوکللی

نه وار ؟

اولکی کوکللی

موزیقه‌یی ایشتمیورمیسك ؟

ایکنجی کوکللی

ای تلاشك نه ؟ ایشته عسکر کلیور .

برنجی کوکللی

هوا غوغا هواسی ...

ذکیه

موزیقه غوغا هواسی چالیورسه بزده غوغا
تورکوسنی سویلرز .

ایکنجی کوکللی

شونکده چوجوقلغنه باق !

عبدالله چاوش

بونك چوجوقلق نره‌سنده ؟ غوغاده غوغا
تورکوسنی سویلمکله قیامتی قوپار ؟

برنجی کوکل

جانم دوصك . . .
برقاچ کشی بردن
کلك ترکیه اکلك ترکیه ؟

عموم حضار

آماللمز افکارمز اقبال وطندر
سرحدمزه قلعه بزم خاك بدندر
عثمانلیلرز زینتمز قاتل کفندر

غوغاده شهادتله بتون کام آلورز بز
عثمانلیلرز جان ویررز نام آلورز بز

قان ایله قلیجدر کورینان باراغمزده
جان قورقوسی کزمز اووه مزده طاغمزده
هر کوشه‌ده بر شیر یاتار طوپراغمزده

غوغاده شهادتله بتون کام آلورز بز
عثمانلیلرز جان ویررز نام آلورز بز

عثمانلی آدی هر طوپانه لرزه رساندر
اجدادمزك هیبتی معروف جهاندر
فطرت دکیشورصانمه ! بوقان ینه‌او قاندر

غوغاده شهادتله بتون کام آلورز بز
عثمانلیلرز جان ویررز نام آلورز بز

طوپ پاطلاسون آتشلری اطرافه صاچلسون
جنت قپوسی جان ویرن اخوانه آچلسون
دنیاده نه بولدق که اولومدنده قاچلسون

غوغاده شهادتله بتون كام آلورز بز
عثمانليلرز جان ويررز نام آلورز بز

(ایكنجی مجلس)

اولكيلر . عمر . ميرالای
صدقی بك

قلعه‌ده قالمق استيانلر برطرفه آیرلسون .

بر كوكلی

هپ بوراده قالمق استيورزكه بورايه كلدك .
بربرمزدن نيچون آیريله‌جغز ؟

صدقی بك

(هيچ كيمسه‌يه التفات ايتميه‌رك)

آغالر ! دشمن صويی كچدی . شهرك اوبر طرفنده هركس بربرينه كيريبور مملكت بر ايكی كونه قدر بتون محاصره‌يه اوغرايه‌جق كبي كورينيور . الله زوال ويرمسون دولت قلعه‌سنی كندی عسكريله ده محافظه‌يه قادردر .

ایچکزدن هرکیم بوراده بولنمق استمزسه پاشادن اذن وار . همان بوکون طیشاری چیقسون .

بر کوکلی

دشمن چوق . عسکر آز . بزی آزالتمقمی استیورسکز ؟

عبدالله چاوش

عسکر آز اولمغله قیامتمی قوپار ؟ آزدن آز اولور چوقدن چوق .

صدقی بك

قیامتمی قوپار ؟ قیامتمی قوپار ؟ سن صوص ده براز شونلر سویلسون .

عبدالله چاوش

آی بن - قیامتمی . . .

صدقی بك

(اقردیسنی کسه رك)

سبحان الله !!! آغالر... محاصره ده قورشوندن

کله‌دن بشقه آچلق صوسزلقده وار ... کیم
کندینی قورتارمق استرسه ...

(میرالایك قارشوسنه کله‌رك)

(بر کوکللی)

بك بك ! بز بورایه کندی ارادتمزله کلدك .
کلشمز انجق بوکون ایچون ایدی . سز برالکزله
بزه دشمنی کوسترییورسکز . بر الکزله قاچه‌جق
قپویی !

صاچمه صقالمه آق دوشمدیکنه‌می باقیورسن
بن یشادیغمی کافی کورییورم . کفنمی بوینمه
شهیدلکی کوزمه آلدم . بغداددن بورایه قدر
اونیتله کلدم .

عبد الله

ایشته هپسیده بویله سویله‌یه‌جك .
هپسیده بوعقلده ... آی‌نه ! طاریلیورسن ؟
برکره‌ده ایش بنم دیدیکم کبی چیقارسه قیامتمی
قوپار ؟

صدقى بك

(هيچ برينه التفات ايتميه‌رك كوكللى‌يه خطابا)
برادر سوزم سزه دكل .

بر كوكللى

هانكيمزه‌در .

بر ديكر كوكللى

هانكيمزى دها غوغا باشـلامه‌دن دشمندن
يوز چويره‌جك قدر آلچق ظن ايديورسكز !

صدقى بك

پك اعلى ! سزده بزم كبى وطن يولنده اولمك
استيورسكز . سعيكز الله عندنده ضايع اولمز .
حياتكز كيدرسه آدكز قالور . انسان اولانه
اولدكدن صكره بر كوزل نام براقمق بلكه هيچ
اولمامقدن خيرليدر . كوكلكزى قوى طوتك
اولومدن قورقميك كه قورقسه كزده قورقمسه كزده
البته بركون كلور سزى بولور .

طوتیله‌میه‌جنی شیدن قاچمق انسانه لایق دکلدر .

(ذکیه‌یه خطابا)

چوجوق .

سن کیمسن ؟

ذکیه

افندم .

صدقی بك

(برغریب نظر ایله یوزینه باقه‌رق)

سن کیمسن ؟

ذکیه

(تلاش ایله)

آدم .

صدقی بك

آدك نه‌در ؟

ذکیه

(کندینی طوپلیه‌رق)

آدم افندم :

صدقی بك

(کندی کندینه)

نه مناسبتسز خلیا !

(ذکیه یه خطاباً)

قلعه‌دن چیقمغه مأذونسن .

ذکیه

قلعه‌ده قالمغه اذن یوقمی ؟

صدقی بك

چوجوغم ؟ نه ایشه یارارسن که سنی آلیقویه‌یم .

ذکیه

وطن ایچون اوله‌جکم . بشقه نه خدمت استرسکز ؟

صدقی بك

سن دها سلاح قوللانه‌مزسك .

ذکیه

بن سزه جانمی عرض ایدییورم . سز بکا

یاشمك کوچکلکنی سویلیورسکز . بورایه آدم

اولدیرمك ایچونمی کلدیکز ؟ اولمك ایچونمی ؟ اولدیرمك ایچونسه بنیده اولدیرك . اولمك ایچونسه امین اولك که سزدن دها قولای دها راحت اولورم .

عبدالله

(میر الایه یاقلاشه‌رق)

ایچمزده شو زواللی چوجق قلنجه قیامتمی قوپار ؟

صدقی بك

سن غالبا بر وقت اوله‌جق‌که قلعه الدن کیدرسه ینه قیامتمی قوپار ؟ دیه‌جکسڭ .

عبدالله

خیر بکم . بن اولمدن قلعه الدن کیتمز : اولدکدن صکره‌ده لقردی سویلیه‌مم آ ! نصل قیامتمی قوپار ؟ دیرم .

ذکیه

بندن نه استرسکز . وطن بر الله تکیه‌سی

دکلیدر ! تکیه یه کلان قربانکسمیزلکنه ضعیفلکنه
باقیایرمی ؟ لطف ایدك چوجوقلر کزه‌ده دولت
یولنده اولمکه اذن‌ویرك . بو قدر کنجلر ورمدن
وبادن اولیـور . بر ایکی‌ده قورشـوندن کله‌دن
اولورسه نه اولور ؟

عبدالله

شو صانکه نه اولور ؟ قیامتمی قوپار !

صدقی بك

(شفقتله ذکیه‌نك یوزینه باقه‌رق)
چوجوق ...

(کندی کندینه)

یقه‌مزی اولـمك ایسـتر . آق صقـاللیسی
اولمك ایسـتر . نه دیه‌یم الله جـله‌سنی وطنـه
باغشلاسون .

﴿ اوچنجی مجلس ﴾

اولکیلر . اسلام بك

اسلام بك

(کوکسنده برقاچ یاره اولدیغی حالده قوشه‌رق)
بك ! بك !

ذکیه

آه !

اسلام بك

صودن کچدیلر .

ذکیه

قانلر نشانلری کوکسنده طوریبور .

اسلام بك

اون بیك قدر واردیلر . اوچ یوز کشی
ایله قارشولدق . اوچ ساعت اوغراشدق .
اوچ ساعتده آه اوچ ساعتده ... ارقداشلرك
هپسی طوپراق اولدی . هپسی آخرته کیتدی .

لکن الك ادناسی ایکی دشمن اولسـون برابر کتوردی . جنـازه‌لری یرده یاتیور . حالا دشمن اویور ارسلان کورمش قارتال کبی یرینه یاتلاشه‌میورده یانلرنده طولاشیور . بك ! اوچ یوزکشی ایدك . اون بیك سونکی‌یه قارشـو طوردق . کله آره‌سنده سکدك‌باشمزه طولو کبی‌قورشون یاغدی. عاقبت سونکی سـونکی‌یه کلدك . عثمانلی نه دیمك اولدیغنی کوسـتردك . هیچ اولدك . . . اه هپسی اولدی . یدی کشی قالدق ... صاغلقله قالمیدی . اللهده بیلورکه بن انلره قاوشمق ایسـتدم . اللهده بیلورکه هر کسـك اوکنـده ایدم ... جبخـانه توکندی . . . قلیجم قرلدی . قوللرمدن طوتدیلر قوللرمی بر دراو قورتاره‌مدم . بنی زورله قلعه‌یه چکدیلر نه یاپه‌یم . بن‌اولوی قوپالدم طوته‌مدم . بنی قوالایانلر طوتدیلر .

اسیراولدم . باری وطنداشلرمه‌اسیر اولمیدم!

آه ! وطن وطن سنی قورتارادم حیاتك مخاطره ده
بن حالا صاغ طوریبورم •
(ذکیه بو سوزلر آره سنده یواش یواش اسلام بکه
یاقلاشور . اسلام بك بایلور ذکیه نك قوجاغنه
دوشر . هر کس اطرافنه طوپلانور)

صدقی بك

عبدالله بورایه کل ! شمدی آلورسن . طوغری
بنم اوطه مه کتوررسن . هر خدمتنه باقرسن •
جراح چاغررسن . حکیم کتیردیرسن . بن کلنجه یه
قدر بر دقیقه یانندن آیرلمزسن . آکلادکمی ؟

عبدالله

ایوا اما دشمن غوغایه باشلارسه بن بولنمیه جقمی یم

صدقی بك

بو نمدیغك وقت قیامتمی قوپار ؟

عبدالله

اوت ! اویله یا... قیامتمی قوپار ؟ قیامت قوپمز
اما ! هر نه ایسه ...

(کندینی طوپلایەرق)

بنده بر قلعه‌یی قورتارمغه چالیشه‌جغمه بوبله قلعه‌لر دیگر بر یکیـدی قورتارمغه چالیشـیر سه‌م قیامتمی قوپار ؟

(اسلام بکی قوجاقلایوب قالدیرمق ایستر)

ذکیه

چکیل ! .. ایشته قوجاغمده ... ایشته اواوم حالنده ... آتیده سنمی آله‌جقسن ! بیلمیورمیسین ؟ آکلامیورمیسن ؟ سویورم .

صدقی بك

نه اولدك چوجوغم ؟

ذکیه

(کندینی شاشیره‌رق وطوپلامغه چالیشه‌رق اسلامی عبدالله چاوشـه براقیر ویواش یواش طوغریلور)

کیم ؟ ... نمی ؟ .. دیمك که بیلمیورسکز . دیمك ... دیمك‌که ...

(بتون بتون کندینی طوپلایه‌رق ساخته برمکانتله)

ا کلاماه‌شسکز مناسترلی‌یم . شمدی‌یه قدر بو آده‌ك سایه‌سنده یشادم . . . ایشته اولیور . . . کوریپورسکز آ ... اولیور . . . جانمی آاوبده اکا ویربیلیرمیسکز ؟ ویره‌مزسکز دکلمی ؟ باری براقکده بن‌انك قوناغنده طوغدم ، اوده‌اوله‌جکسه بنم قوجاغمده اولسون . وطن نه‌در ؟ بیلورسکز ، کوکل نه‌در ؟ بیلمزمیسکز ؟

صدقی بك

کیت ... کیت یاوروم . سنده برابر کیت .

(کوزینی سیله‌رك)

نه قدر سنه‌درکه انسانك کوزی نصل یشارر اونوتمشدم .

(ذکیه‌اسلام بکك ارقه سندن کیدر . اونه‌کی

(بروکی یواش یواش طاغلمغه باشلار)

﴿ دردنجی مجلس ﴾

صدقی بك ، رستم بك

صدقی بك

غائب اولمش ! هیچ آدم غائب اولـورمی ؟ باخصوص قز ... بن انك نره‌ده اولدیغنی بیلورم اناسنك یاننده ... قرنداشنك یاننده ... مزارلرینی کوزمك‌اوکنه کتوره‌میورم کورمدمکه کتوره‌میم — فقط ذهنمده بولیورم ...

(مکتوبه بر دها کوز کزدیره‌رك)

(وآجی آجی کوله‌رك)

بیچـاره آدم غائب اولدی دیه بنی اونوتمق ایستیور ... ذکیه‌ده کیتدی ویله‌می ؟ دنیایه یاپ یالکز کلدم . کلدیکم کبی یاپ یالکز قالدم .

ذاتی غوغانده‌یم . غوغانده وطنـك حدودیله بیننـده نه فرق وار ؟ عزرائیل باشی اوجنده طولاشوب طوریبور . بوکون اولمزسه یارین کیدر هپسنی کورورم .

رستم بك
(میر آلایه پاشارق)
بك افندی مساعده بیورورمیسکز؟ سزه برشی صوراجغم . بنم بر مکتب ارقداشم وار ایدی . آدی احمد ایدی طبقی سزه بکزردی . ملازملکله مناستره کیتمشدی . صکره غائب اولدی . اون التی اون یدی سنه‌در . بر خبرینی آله‌میورم . اکر بچن کون بن حربیه‌دن چیقمدم . دیمامش اولیدیکز مطلق اودر . صکره‌دن صدقی مخلصی آلمش دیه حکم ایده‌جکدم . عجبا سزك اویله بر قرداشکز وارمیدر ؟ وارسه بکا حالندن خبر ویره‌بیلور میسکز ؟

صدقی بك
خیر بکم ! بنم اویله قرنداشم یوقدر . لکن صوردیغکز آدمی بیلیرم . . . کندمی کبی بیلیرم مناستره یوزباشی اولمشیدی .
علی بك دیرلر ارقداشیده وار ایدی . سز

احمد بکی نصل سورسه‌کز احمد بکده علی بکی اویله سوردی . بلکه علی بکده بیلورسکز .

رستم بك

نصل بیلمم ؟ زواللی چوجق اوده بر قرداشه‌دی اویله نردشکه بلکه آنامن بابامن بر اولسه فکرمن خویمز اوقدر براولمزدی بیچاره‌یی قورشونه دیزمشلر .

صدقی بك

نیچون دیزدکلرینی بیلورمیسکز ؟

رستم بك

خیر بن اووقت بغدادده ایدم . بر خبر شو اودن اوته‌کی اوه کیدنجه‌یه قدر یاریسی اطرافه دوکیلور ایچنه یاریسندن زیاده یلان قاریشور . مناستردن بغداده کلان جوابدن نه اوکره‌بیلیرز ؟

صدقی بك

سویله‌یه‌یم دکلیکز . علی بك مناسترده اولمش ایدی . لاینك قائمقامی اوله‌جق ادیسز بر کیجه

بکك اوینه مسافر کیدر . نه مسافر ؟ قهر اوله جق
ملعون وطنك ناموسنی محافظ ایچون بلده طاتیلان
قلیجی ایله آلور وزورله چوجغك حرمنه تسلط
ایتمك ایستر .

بر عسکر برانسان اوله بر کوپکه نه یاپار بیننه
بر طبانجه اورور جانی جهنمه کوندرر . عسکرلك
غیرتنی انساناق ناموسنی بیانلرك هپسی چوجوغی
آلقشلارلر .

رستم بك

کیم اولرده آلقشلامز ؟

صدقی بك

دیوان حرب !.. او هیچ سزك رأیکزده بولنمدی
- او وقتکی دیوان حربلرك اعضاسنی بیلیرسکز آ
هانی بر رتبه اوست طرفنده‌کی ضابطه چوبوق
طولدیره‌رق وکیلخرجلق ایدرك آبق اوپه‌رك
طیاق ییه‌رك یتشان آغار !... چوجوغك بر

محاکمەدە عسکر قاچاغی کبی وطن خائنی کبی قورشونە دیزلمسنە حکم ایتدیلر .

رستم بك

الله الله ! ! !

صدقی بك

شمدی بزدە کندیکزی احمد بکك یرینەقویك علی بی قورشونە دیزەجك بلوکی قوماندایە امر آلدیکز نە یاپاردیکز ؟

رستم بك

الله کوسترمسون . بن قورشونە دیزیلوردم او آلچقلغی ارتکاب ایتمزدم .

صدقی بك

اودە طبقی سزك فکریکزدە بولندی ١٠ کلاشیایورکە برمکتبدە بر ملکدە یتشمش سکز . . . احمد بك . . امری آلور آلمز طوغری دیوان حربە کیتدی بن یانندە ایدم . حالی تماميلە بیلیرم . . . « بن عسکرە بویولدە جان ویرمك ایچون کیردم »

ایسترسه‌کز بنیده علی بکله برابر قورشونه دیزلکه حاضرم لکن جلاد اولمق الدن کلمز . حتی امر ایتدیککز ایش جلادلغدن ده دکل عادتا قاتللک او خدمتی بر بشقه بنده‌کزه کوردیرك » دیدی .

رستم بك

بنم ارسلان قرنداشم ! انسان احمدم ! آدم بویله اولور .

صدقی بك

دیوان حرب بوندن ده سزك رأیکزده بولنمدی علی بك قاتل ایدی . احمد بك عاصی ایدی . علی بی قورشونه دیزدیلر . احمدیده . . احمدیده « کچه کلاه » ایتدیلر . « کچه کلاه » المق بر عسکره نصل تأثیر ایدر بیلیرسکز آ ؟ الله اویله حاکمرك یوز بیك درلو بلاسنی ویرسون . ظاهر انسان عرضنی محافظه ایتملی ایمش ! ظاهر عسکر اولان جلاد اولملی ایمش اویله‌می ؟

صدیق بك

بیچاره احمد ده اوده مناستره ارانمش ایدی . اوچ یاشنده بر اوغلیله اون درت ایلق بر ده قزی واردی . کوردیکی رزالتك حقارتك اوزرینه اوینه کیدهمدی . ایکی معصوم ایکی بیکسانه چوجوغنك یوزینه باقمقدن اوتاندی . اوکله قورشون یاغدیغی زمانلر مترسلرینه کیرمیان آدم بری یوزینه باقسه کندینی جانندن ایره‌جك ظن ایدردی . وحشی حیوانلر کبی اورمانلرده آغاج قووقلرنده صاوولانوردی . هرکون بیك کره کندینی اولدرمکه قالقیشوردی . صکره بو دنیایه کندی اختیاریله کلمدیکنی دوشینیوردی . اونك دنیایه کندی اختیاریله کیتمکده حق کورمزدی . اللهك حکمتنه انسانك بختنه دنیانك حاله دائر نه اوقومش نه ایشتمش ایسه هپسی هر دقیقه کوزینك اوکنده طولاشور ایدی . اعتقادنده الهی مخلوقاتنی کندی عدالتنك ادراکندن یراتمش بر

قدرت قاهره بولنشدی . الهی سوردی عبودیت
ایدردی فقط اوقدر کوزی قورقشیدی که مرحمت
نیازنه جسارت ایده مزدی .

لکن انسان ... کوزنده اودرجه آلچقدی که
کندینکده انسان اولدیغنی دوشوندکجه کندی
کندینی الدائمغه چالیشیور قرنی طویورمق ایچون
طاغ باشلرنده درت ایاقلی یورر آغزیله اوتلاردی
آه ! کندینی طاشیوبده بودنیایه کتیرن آنا اوزمان
شبهه سز قرنی یوز بیك پارچه ایدردی .

دنیایا هاه دنیا ... بر کره انك کوزیله باق .
صانکه فلك بر چوجق ... دنیا انك الینده بر
طوپ ... فلك اوینار ... دنیا یوارلنور . . .
چوجق اوینار طوپ استیورلر ... شمدی قرمزی
کورینان شی کوزیکی یوموب اچنجیه قدر
صاری اولور .

شمدی طوغری کورینان شی کوزیکی یوموب
آچنجیه قدر اکریلیر .

(کندینی غائب ایده‌رك)

آه ! قاچ بیـك کره قوپرونلی بیلدیز قـدر بیلدیرم اولوبده، بو چوجق اویونجغنی بو الچق طوپراغی بو ظلم دنیاسنی بو انسانه مزار اولمقدن بشقه بر شیئه یرامیان مصیبت عالمی بر اورشده یوز بیـك پارچه ایتمـك خلیـالریله چلدیره‌جق درجه‌لره گلدم ... قاچ بیك کره .

رستم بك

(لفردیسنی کسه‌رك)

بز احمـد بکدن بحث ایدیـوردق . شمـدی کنه یکلکزی سویله‌که بشلادیکز .

صدقی بك

(کندینی طوپلایه‌رق)

یوق ! بن بعض کره لفردیده اویله طالارم : بیچاره‌نك چکدیکی فلاکتلری کوزمك اوکنـه کتیردمده . .

رستم بك

ضرری یوق صکره نه اولدی ؟

(کندی کندینه)

بو مطلق احمقدر آکنه کندینی بیلدیرمك
استیور .

صدقی بك

صکره نه اوله جق ؟ آخرته کیدهمینجه
دنیاده آخرت ایچون یاشایانلرك دنیاسی اولان
حجازه کیتمشیدی . او زمانلر کوکلی عادتا طاش
کسلمش ایدی . بلکه اوزرینه خیلی چارپلسه
آتش چیقاردی . لکن کندی متأثر
اولمازدی .

رستم بك

حجازده یانده میدیکز ؟ اقرباییی کندی
وجدانکزی تصویر ایدر کبی سویلیورسکز !

صادق بك

سزه دیدم آ هر حالنی بیلیرم . کندیمی بیلیر کبی
بیلیرم .

رستم بك

(كندى كندينه)

هيچ شبهه قالمدى .

صدقى بك

غريب حالدر ! جنازه ده بولنديغى زمان هيچ دنيانى دوشونمك ايستزدى . اولادينى عيالنى اونوتمشيدى . بر درلو وطنى اونوده مدى . بر درلو دولتك كنديني يتشديرمك ايچون صرف ايتديكى پاره لرى كوكلندن چيقاره مدى . عاقبت وظيفۀ وجدانه تابع ايتدى . ينه عسكره كيردى . اما نه عسكر ! نفر .

رستم بك

نفرمى ؟

صدقى بك

نفر . . . هم نفرلك تام بش سنه سوردى . تذكره براقدقجه اون باشى اولامدى ! . . .

رستم بك

اون باشی می اولهجقدك ؟ سنمی ؟

صدقی بك

(تهدید ایله باغیرارق)

خیر ! بن دکل ... او ... احمد بك

(بنه کندینی طوپلایهرق)

اش او درجهده قالسه ... اسکی رتبهسنی تکرار آلنجهیه قدر هیچ بر کیمسهیه کندینی بیلدیرمامشدی . بر دها کچن کلاه اولمغی کیم استر ؟ یالکز اورتبهیه کلدکدن صکره مناسترده بر دوسته مکتوب کوندره بیلدیکی — مناسترده طوپجی بر دوستی وار ایدی — مکتوب کوندریشیده چولوغندن چوجوقندن بر خبر آلمق ایچون ایدی . صاغ قالهرق خبر آلمغه قاقشمییدی . ایلك آلدیغی مکتوبده حرمنك کندی ایچون بش سنه ورم دوشکارنده یاتدقدن صکره حسرتله آخرته کیتدیکی یازلمشدی .

آره‌سی ایکی ییل کچمدی دوستندن بر مکتوب داها آلدی . ایکنجی مکتوبدن خبر بکلرسکز اوغلیده وفات ایتمش .

صوك نفسده ایکی سوز سویلمش ایدی بابا جغم دیمش صکره وطن . . . باباجغم دیدیکی وقت کوزلرینی کوك یوزینه دیکمش . صانکه پدرینی آرارمش وطن دیدیکی وقت اطرافنه باقنمش . صانکه هر باقشی « یاته‌جغم طوپراغی دشمنه چکنتمیکز » دیرمش فلاکت بونکله بتدیمی ظن ایدرسکز ؟ خیر ! دوستندن . بر ایکی مکتوب داها کلدی ایچنده قزك غائب اولدی . دییور . قزکده اولدی سویلمك ایستمیور . ظاهر او بیچاره‌ده اختیارلمش او بیچاره نکده یورکنه ضعف کلمش ! چکدیکی بلالردن اوقدر بیقمش که اجده کندمی دردندن بر بای ویرمکه قیاماش .

ایشته احمد بکك حالنی اکلادیکز . شمدی آنکده سنك کبی بالکه سندن بیوك بر رتبه‌سی وار

الله رضاسیچون بر برده راست کلیرسه‌ك طاتیه !
استرسه‌ك سلام بیله ویرمه . آدینی ایشیدیرلرسه
بلکه ینه « کچه کلاه » دیرلر . حرمنك اوغلنك
قزینك مزارینی کوره‌مدی . بلکه کندی
مزارنیده وطنده براقمز . بیچاره‌یی وطنی ایچنده
یشامقدن منع ایتدیلر . بلکه وطنی ایچون
اولمکنده منع ایدرلر . . .

رستم بك

بکم ! احمد بك بنم ارقداشمدی قرداشمدی .
اولدی . . . اوقدر اولدی‌که حتی کوکلمده ذهنمده
آرامه‌ك خیالی بوله‌مزسن ؟ فقط بکا ینه برقرداش
لازم . سن برینی طوناره‌یسن یرینه سنی قوسه‌م
قبول ایدرمیسن ؟ ایدرسن دکلمی ؟ بن احمد بکی
اولدی بیلیورم . سن صدقی بکك محبتنی نیاز
ایدیورم . آغزمدن احمد بکك آدینی کیم
ایشیدرسه صدقی بکی کتیرسون . . . یوزینه
چارپسون . باشمی بدنمی پارچه‌لسون .

(بشنجى مجلس)

اولكيلر . بر كوكلى . عبدالله چاوش

كوكلى

(تلاشله يانلرينه كلەرك)

بك ! بك ! هجوم وار . . . دشمن كليور . . .

عبدالله چاوش

صانكه بزاونى بيلميورمى يز ؟ دشمن كليرسه قيامتمى قوپار ؟

صدقى بك

(كندى كندينه)

شو چوجوقده بردراو ذهندن چيقميور . . . نه عجايب خيال . . . اوقلم اوله لى اوچ سنه يى كچدى . . .

(غوغا هواسى باشلار . ترانپته چالنور . هركس سلاح باشنه قوشار)

(پرده قپانور).

اوچنجی فصل

(پرده آچلنجه بر منتظم اوطه کورینور
اسلام بك یاتاقده)

(برنجی مجلس)

ذکیه . اسلام بك

ذکیه

(کندی کندینه)

اویویور : حالا اویویور . وعدینی نه ده
کوزل طوتمش ! باق کوکسنده قانلی یاره‌لردن
قاچ افتخار نشانی وار ! حکیم نه دییوردی !
بوکیجه‌یی ده کچورسه یارینه مخاطره یوقمش . اویله
دکلمی ؟ آه ! امید حکیم سوزینك طوغریلغنه
قالورسه . . بنده دلی‌می‌یم ؟ هیچ — الله کوسترمسون — بر مخاطره اولسه کرکلم بوقدر راحتده‌می
اولور ! نه قدرده طاتلی اویویور ! تك اویقوسی
بردقیقه اوزاسون ! عمرمدن بریل ازالسه قائلم .

(تبسم ایدرك)

انسانك عقلندن نه‌دلی دلی خیاللر کچیور !

عجبا . . . بر کره‌جك واسون . . . آه !
آرلدیغی وقت خیالی قصقانیوردی ! دلی اشه‌دی
برکیجه رؤیاسنده، سنی کوردیکنی سویلسه‌لر مژده
سنه جانی ورمزمیسن ؟ اوپیور ، نه کوزل
اوپیور . ملکه اوپوسه بویله اوپر . صاچلری
یاصدیغنه نه تحف طاغامش . کاشکی یاصدیغی
کوکسم اولیدی . . . کاشکی ورغانی صاچلرم
اولیدی . بویله شیلری انسان سویلیور ده صکره
تحمل ایده‌میور .

قوجاغمه الدم عقلم کوکلم جکرم هپ کوکسمه
قوللره، کلدی ظن ایتدم .

(اوزاقدن اوزاغه طرپ سسی ایشیدلمکه
باشلار)

های الله قهر ایتسن . نه خسته بیلور .
نه یاره‌لی دوشنور . . . طوپك هر کسه جان طاقاسه
بلکه بوقدر وقتی وقتنه آتمغه باشلامزلر ایدی .

وطنکز ایچون اولمکه‌می کلدیکز ؟ یا نیچون
وطنکزدن چیقدیکز ؟ پك اعلا ! چیقدیکز .

اولسه‌کز آ . . . اولوم قارشکزه کلنجه شاهین
کورمش اوردك قدر قاچارسکز اولدیره‌جك آدم
بولدقجه بوطله پاریشان قپلان کبی قورغارسکز .
اویله دکلمی ؟ صانکه آلدیغکز جانلر وجردکزه
کیره‌جك ! صانکه اولدیردیککز آدملرك عمری
سزك اوله‌جق ! . . .
(کیندکجه طوپ سسی دقیشیور اسلام بك
اویانور ذکیه اوطه‌نك بر کوشه‌سنه صاقلانور)

اسلام بك

آنك ! آنك ! اوبیور ارسلانلری اویاندیرك
شمدی چهره‌لرینی قارشوکزده پنچه‌لرینی کوکسکزده
بولورسکز .
وجودمده نه‌وار؟ ها ! یاره‌لنمشدم . . . یازق
که قزاندیغم غوغا ! . . قیردیغم قلیجلر . . .
طاغتدیغم فرقه‌لر . . . هپ رؤیا ایمش ! یارب
العالمین . بن عجبا نه بیوك کناه ایشلدم ! . . .
بحران ایچنده بیله کوزلرم تپاندقجه ذکیه‌نك

آچلدقجه یه ذکیانك چهرهسی کورینیوردی ...
اذان جهنمده ایکن کندینه جنتده کبی کوسترمك
دها التکه یانیشورمی؟ ... جهان بویا. البته یاره‌لنه‌لی
چوق زماندر... اوقدر رؤیالری خلیاری کچیرمکه
آیلر ایستر .

(طوپ سسی صقیشیور)

(حدتله)

آه! دشمن قارشوسنده آدم بوله مامشده
که‌سنی قره طوپراقلره یالچین قیالره آتیور بزی
استحکام ایچنده کورمکله کندنده دها زیاده
یکیللك تصور ایدهمز آ . هله بره ایکی بره بش
کلسون ... . دائما قورشونی کوکسمزله سونکیسنی
کوکلرله قارشولمغه حاضرز . لکن او بویله غیرتی
غایه‌لکله باعدیرمق استیجه بزده البته دمیر طاشی
قارشی طونارز .

(طوپ سسی زیادلشیور)

یاتلا! یالا! بو قاعده سنك سسکرن دکل

ایچنده‌کی آلش کره‌یی پانلاتمه انك کورلدیسندن بیله قورقه‌جق بر قادین بر چوجوق بوله‌مزسن.

نه یاکلش اعتقادده ایمشم! وطن یولنده اوله‌جق قرق کشی‌یی بوقدر صانوردم. غالبا دشمن ده عثمانلیلری بنم کبی کورمش!...

اوت! عثمانلیلر سوز آراسنده وطنی قید ایتمز. کورمیورلر او قدر قید ایتمزلر کبی کورینورکه قونشدیغك آدمی طاشدن یاپلمش رسم ظن ایدرسن. هله قارشولرنده بر دشمن کوستر! هله وطنك مقدس طوپراقلرینی بر اجنبینك مردار آیاغیله چکنیه‌جکنی آکلاسونلر. ایشته او وقت خلقه بشقه بر حال کلیور. ایشته او وقت انسان اك مسکین کویلیلرله بنم آره‌مده هیچ فرق بوله‌میور. ایشته او وقت او عبالی کبه‌لی ترکلر او طاتلی سوزلی یومشاق یوزلی کویلیلر او چفته قوشیلور. او کوزدن فرق ایتمك ایسته‌مدیکمز بیچاره‌لر آره‌دن بتون بتون

غائب اولیورده یرلرینه عثمانلیلغك قهرمانلغـك روحی میدانه چیقیور . اك عاجزی دیشیله قلیجه الیله قورشونه صالیور . کیسه سرحدك بر طاشنی — اك ادنا برطاشنی — محافظه‌ده یاوروسنی قوریان دیشی ارسلاندن آماسز صاقنان ارکك انساندن کیرو قالمیور . بانسه‌کز آ عسکری دشمنك اوکنه کیرنجه‌یه قدر قرباج دکنك قوللانمغه مجبور اولدیلر . شمدی بر کره دشمن کوروندی . او قرباجله سونکی ایله کیردیکمز عسکری ایلرو کیتمکدن قلیجله سونکی ایله دکنکله منع ایده‌مورز .

(شدتله یرندن قالقه‌رق)

استغفرالله ! بو قلعه سنك آتدیغك طوپلرله آلنمز . الکدن کلورسه کیت عزرائیل ایله ارقداش اول . تا هپمزك جاننی آلسون . آندن صکره بلکه ...

دشمنده کورمیورمی که کندندن بش کشی

قانلرطو پراقلر ایچنده یوارلنمه‌قجه بزدن برکشینك روحنی سمواته کوندرمك ممکن اوله‌میور !

ذکیه

یاربی ! بن شمدی نره‌یه قاچه‌یم ؟ اون ایکی کوندر ممتلی شمدی باشمه کلدی . بنده کندیمی نه کوزل صاقلور ایدم . بوکون اکا ده میدان قالمدی .

(کیتدکجه شدتنی آرتیره‌رق)

آت ات تك باشمه بتون قوتکه قارشی کلمکدن چکنمیرسه‌م عثمانلی نامی بکا حرام اولسون برقیریق قلیجله سکزینی یارم ساعت قوغالادیغم عسکرلرندن نامرد اوله‌یم ؟

(ینه یتاغه ییغیلور)

ذکیه

(بوسوزلری ایشتدیکی صره‌ده یرندن قالقار . کیده کیده تلاشه باشلار)

ینه کندینی خسته ایده‌جك ...

اسلام بك

(يتاقدن طوپلانەرق)

كيمدر او ؟

ذكيه

(يوزيني كوسترمامكه چاليشەرق)

كيمسه يوق افندم . . . بنده كزم . . . عبدالله اغا يله برابر خدمتكزه تعيين ايتشلر ايدى . . .

اسلام بك

بوسس باقسه كز آن قاچ كوندر ياتيورم ؟

ذكيه

(غايت حزين برطرزله)

بن بيلورمي‌يم ؟ .. هر كيجه يانكزده ايدم ... برچوق زمان اولدى ...

اسلام بك

بورايه كلسه كزآ ... بورايه ... دها يقين . سز كيمسكز ؟

ذكيه

(دائما كنديني ستره چاليشەرق)

کیم ؟ . . . بن ؟ . . . بنده، کزی . . . میرالای بك مبزك خدمتکزه . .

اسلام بك

آه ! ممکن دکل . . . الله ایکی ذکیه یاراتمز کوزلرمده عکسك نصل ایکیلشور بن حالا اکا حیرتده یم .

(اللرینی طوته رق)

سویله . . . سویله الله عشقنه سویله . . . یارهلرمدن بایلدیغم زمان سنك قوجاغنده می یاتدم . بحران ایچنده، ایکن کوزمك اوکنده دعساطولاشان سنمی ایدك ؟ سن ذکیه سن دکلمی الله عشقنه کندیکی صاقلامه ! . . . سن والله ذکیه سن. اکر ذکیه دکلسهك بن مطلق شهید اولمشم . الله بکا ذکیه قیافتنده برملك کوندرمش . سویله اکر برسودیکك وارسه انك باشی ایچون سویله دنیاده می یم جنتده می یم ؟

ذکیه

دنیاده برسودیکم وار . اوده سنسك . سنك بابانك ایچون ذکیه یم . سنك ذکیه کم . مناستردن چیقارکن « بنی سون آردمدن آیرلمز » دیدیککی اونوتدککی ؟ سنك عکسی حالا قولاغمده تأثیری حالا بورکمده طوریور .

اسلام بك

شمدی سنی براقوبده بورالره کلدیکم ایچون بنی تعییب ایدرمیسن ؟ سن راحتکی ، عزتکی قادینلغنی ، خانملغنی بنم ایچون ترك ایدرسن . کونده برقاچ فقیر بسلر طوررکن بنم ایچون بو کون بر لقمه اتمکه محتاج اولورسن . قپوکده برقاچ خدمتکار بولنورکن بنم ایچون بوکون بریاره لی یه خدمتکارلق ایدرسن . یابن نصل ایده مدم کندینی یوقدن وارایدن اللهم ایچون سنی براقیدیم . بیلیرمیسن ؟ بنجه وطن ایمان ایله برابردر . وطنی سومیان اللهنی ده سومز ...

ذکیه

آه سن وطنی دوشوندکجه نه قدر بیوبورسك بنده سنی دوشوندکجه کوکلمده اوقدر بیوکلك کوربیورم ... سویله ! بکا بویله اقردیلر سویله . صانکه ایشیتدکجه حیاتم آرتیور . آرتیورده وجودمدن طاشه‌جق کبی اولیور . کوکلمده کللر آچیلیور . فکرمده کونشلر طوغیور .

بو سوزلرینك سایه سنده بنده ارکك اولدم . هم کوکلم اوالمدن ارککدر . یاریزغوغایه چیقه . البته هرکسك اوکنده بوله جقسن . بنده البته سکا هرکسدن یقین اولورم .

هرفداکارلغی کوزه الورم . یالکز سنکله اولوی پایلاشه بیلهیم ! ... نه بیوکلك سنده ... نه قهرمانلق سنده ... سن وطنك ایچون چالیشیورسون . بن سنك ایچون . سن کندی سایه کده یتشمزسك . بن سنك سایه کده یتشیورم .

(خارجده برکورولتی پیدا اولور)

اسلام بك

اونه ؟

ذكيه

بیلمم !

(ایکنجی مجلس)

اولکیلر ، صدقی بك ، بر قاچ ضابط

(بربری اردندن کیرر)

صدقی بك

شورایه طوپلانه‌لم ده بربرمزك مرامنی آکلایه‌لم .

بر قاچ قم

بوندن صکره مرام اکلایه‌جق بر شی قالدی می یا ؟ قلعه‌یی کیم محافظه ایده‌جك ؟ دولت بورایی پاشایه تسلیم اتمامشمیدی .

ایشته بر کله کلدی . پاشانی کوتوردی . باشمز عسکر نصل غوغا ایدر ؟ بوراده طوره‌لم ده . . .

عبدالله چاوش

ای بر پاشا اولمکله قیامتمی قوپار ؟

قائممقام

صوص حریف . . . قلعه‌ده‌کی بیچاره‌لره آجیيك ! بورایی دولته لازم اولیدی سردار امداد کوندرردی .

(موجود ضابطلرك نفرلرك هر بری جوابه حاضرلادیغی صره‌ده)

اسلام بك

(کمال حدتله یرندن فرلایه‌رق)

حریف شیطاندیسین ! شیطاندن شنیع بر شیٔ میسین ؟ شیطاندن شنیع نه اولور ؟ جاسوس ... مطلق بو کوپك جاسوسدر ...

بن اسمز ! دولت بو قلعه‌یی پاشایه امانت ایتدیسه سنك بنم بوراده نه ایشمز وار !

سرداردن نه امداد بکلیورسن ؟ صانکه دشمنك قلعه‌یی یکی‌کلانلری ازرده آنلریمی اورور ؟ سن کیردکمی ؟ شوقارشکده اوتورانلر صاغ کلمی ؟ امداد کلدیده نه اوله‌جق : عسکر قلعه‌نك نره‌سنه

یتشمیور ؟ سن بو وطنك اتمكنی یدیكی ! سن بو وطنك سایه‌سنده كچینیور میسك ! آیوازلغه استحقاقك یوقكن بورتبه‌یه كلمشسن . دولته ایلك خدمتك برقلعه‌سنی دشمنه ویرمكمی اوله‌جق سنك یالكز اوقلبجی راست كلدیكنه تسلیم ایتسون دیه‌می طاقدیلر ؟ نه‌طوریورسكز ؟ نیه بوكوپكی قورشونه‌دیزمیورسكز ؟ بزبوراده تسلیم لفردیسی ایشیته‌جكمیدك ؟ قانلریكزمی طوكدی ؟ یوركیكز اویناماده‌نمی قالدی ؟ نه حیران حیران باقنور طورر سكز .

بوراده بندن بشقه عثمانلی یوقمی ؟

(وزرینه هجوم ایتمك استر . ضابطلر آرایه كیرر)

قائممقام

سن صوصنه نه‌سویلیه‌جكلرسه شو ضابطلر سویلاسون .

اسلام بك

(رستم بكه)

باق نه هذیان ایدیور سزده‌می صوصیورسكز ؟

رستم بك

بن قلعه‌یه تسلیمی تكلیف ایدن خائنه تفنك اغزیله
جواب ویریرم .

صدقی بك

الویرر . بوندن صكره هركیم تسلیم سوزینی
اغزینه آلورسه قورشونه دیزرم .

برنجی ضابط

بو خائنی نه یشادییورسكز ؟

ایكنجی ضابط

دشمن قارشوسنده بز باروته قورشونه یازق
دكلمی ؟

اسلام بك

بن اونی بر قلیجده ایكی پارچه ایدرم .

ایكنجی ضابط

خبیثك مردار قاننه كیرمكدن نه چیقار ؟

برنجی ضابط

ایی دوشونك ! دماغ براققده مخاطره وار .

صدقی بك
(عبدالله چاوشه)

شونی کوتور . بر التنده‌کی اوطه‌لرك برینه حبس ایت . قپوسنك اوكنه ایکی نوبتجی براق .

اسلام بك
بك نیچون خاطردیی دوشونیورسکز ؟

صدقی بك
صبر ایدك مزار قدر حبسخانه اوکی اولور .

(اوچنجی مجلس)

اولکیلر . دیکر بر ضابط
(خارجدن کله‌رك)

دشمن صاغ طرفه یغلمش کلیور سلاح باشنه سلاح باشنه .
(جنك ترانپته‌سی چالنمغه باشلار هر کس سرعتله طیشاری اوغرلر)

(دردنجی مجلس)

صدقی بك ، اسلام بك ، ذكیه

صدقی بك

(اسلام بكك اوكنی الارق)

سن براز طورسه‌ك آ! بو ایله هجوملره آنلرده كافیدر . بیلیرمیسن كه قلعه كرچكدن مخاطره‌ده‌در نه امداد كلور نه ذخیره وار . نه پاره وار . نه ضابط قالدی الله بیلیر اما دولت بوقلعه‌یی كوزدن چقارمش .

اسلام بك

بك او نصل لقردی ! هیچ دولت قلعه‌سنی كوزدن چیقاردرمی ؟ سردار نه یاپسون ؟ دشمن چوق عسكر آز . انلر بزم غیرتمزه كوه‌نیورلرده ترتیبلرینی بوزمیورلر . كاشكی كوكسمه برنجی طوقنان قورشون جامعی ایلده سزدن بوسوزلری ایشتمیدم .

صدقی بك

اوغلم بن قلعه‌نك تسلیمنی دوشونمیورم . قورتارمغه

بر چاره آرييورم . قلعه‌يى تسليم ايتمك استيان
سنكله مذاكره ايتمز آ .

اسلام بك

قورتارمغه چاره . . . غوغا ايدرز . . .
اولورز . . تسليم ... و اسلام .

صدقى بك

قلعه‌يى قورتارمغه دها كوزل بر چاره وار .
كرچكدن اوله‌جك آدم ايستر .

اسلام بك

بن دها اولمدم

صدقى بك

اولمدك اما خسته‌سن .

اسلام بك

سبحان الله ! خسته اولانلر اوله‌مزمى ؟ بكمسز
رأيكزى سويلكه باقكز . . . بن وطنم ايچون
خسته ايكنده اولورم . صاغ ايكنده اولورم .
بر كره اولسه‌م ينه اولورم .

صدقی بك

بو کیجه دشمنك اردوسنه کیرر جبخانه‌سنی آتشلیه بیلیرمیدیسن ؟

اسلام بك

اتشلیه بیلیرم . حتی اقتضا ایدرسه اوزرینه اوتورر اویله اتشلرم . فقط اردویه کیرمك ممکن اولورمی ؟ اوراسنی بیلهمم .

صدقی بك

ایشته مسئله اوراده ! تصورم عا تا دلیلك کبی کورینور . بوزده بر امید واریا یوق . . . قصوری بیهوده طوتیلوب قورشونه دیزلمکدن عبارت . . . الدن طوتوبده جبخانه‌نك باشنه کتورمك ممکن اولسه‌ده هر مخاطره‌یی کوزینه الهجق‌ نلعه‌ده بیك کشی بولورم . بو قدر خطرلی زمانلرده محال کورینان چاره‌لرده امکان ویرمکه چالشمق لازم کلیر بو بنجه بر اعتقاد ! حتی قرار

ویردم . اقشام کیجه اردویه کیره‌جکم یالکز یالکز یاءه
بر ارقداش اراپوردم .

اسلام بك

تشبثله کافی دکلیدر .

صدقی بك

اکر بر کشی‌یی کافی کوریدم یاپه‌جغم شیئه
شمدی‌یه قدر کندم تشبث ایتمزمیدم صانورسن .

اسلام بك

بك بو نصل تصور بو طابیه سنك وجود کله
طوریور . بو ادرانه بر حرکت ایچون مقصدیمی
ها ایده‌جکمسن .

صدقی بك

آبك ! سن دمینکی ادبسزك سوزلرینه‌می
باقارسن ؟ بوراده بوقدر مکتب کورمش بوقدر
هر رتبه‌یی بر غوغاده قزانمش ضابطلرمزی
بوقدر اجاله پنچه‌لشمکدن چکنمز عسکرلری
وار ... اه ! خسته‌ایدك کررمدك که نه‌مردلکلر

ایتدك . دشمن هر کون قرقر للیشر بیك کشیله
هجوم ایدردی . بزمکیلر ایکیشر اوچر بیك
کشیسی بر یره طوپلانجه طابیه‌لری محافظه‌یه
قناعت اتمزلردی . میدان محاربه‌لرینه چیقارلردی
بر قلیج اون اون بش سونکیله چارپیشردی .
دیشلر طرناقلر بیله‌ اغی سلاح قوتنی بولمشدی .
یانارقومبارەیی قوجاقلیوبده دشمنك قفاسنه اتانلرمی
ارارسن ؟ کسلمش قولنی برندن قوپاروبده النده
سلاح ایدنلرمی اکسکدی ؟

الله بیلیر غوغالرمزی کوره‌یدك شهنامه حکایه
لرینك کرچك اولدیغنه حکم ایدردك . امین اول
بو عسکرك هر بری بیك جانی اولسه ویررلرده
قلعه‌نك بر طاشنی ویرمزلر .

اسلام بك

(کوزینی سیله‌رك)

بنده قزچوجقلری کبی مخنونیتمدن آغلایورم !
بیلیرم . عسکر قلعه‌یی ویرمز فقط دشمن زورله

آلور پاشا شهید اولدی . سنده کندیکی تلف ایدرسك حربی کیم اداره ایده‌جك ؟ هرکسك قلبندن کوردیکك قوتی فکرنده‌ده کوریبورمیسن؟ هم کندیکی هلاك ایده‌جکسن ؟ سندن رأی آلمینجه کیمك نه ایش کوره‌بیلدیکی وار ؟ هم کندیکی هلاك ایده‌جکسن . اردونك باشنی ، بابنی یاره‌لیه‌جکسن هم صکره قوللر آیاقلر چالیشیر دییورسن الله عشقنه ایتمه ! وطنکه مرحمت ایت .

صدقی بك

نه یاپایم اولاد . الك صوك چاره‌یی بر آدمه نصل تسلیم ایده‌بیلیرم . یا نشئت آره‌سنده یاردمه محتاج بر ایش ظهور ایدرسه ؟ ... اردویه تبدیل کیریله‌جك ... کیم بیلیر نه اولور نه اولمز .

ذکیه

(بولندیغی کوشه‌دن چیقار)

مادامکه ایکی کشی لازم . بریده بن اولورم .

صدقی بك

اوکیم ؟ آه ! بیچاره چوجق ! سن برنده اوطور .

اسلام بك

(ذکیه یه)

نه سویلیورسن ؟

ذکیه

(اسلام بکه)

مرحمتسزمرار ینك برپارچه برینیده می بندن اسیرکیه جکسن ؟

(صدقی بکه)

احسان بیورك سزاوالکه برآد آریورديکز اولدرمکه مقتدردکلسه‌م اوالکه پك علامقتدرم .. اولده سویلمشدم . سزدن قولای ازلورم . اردویه تبدیل کیریله جك بیوردیکز . روم ایلیلی‌یم بر از لسان بیلیرم . تبدیل لکده بکا سزدن قولایدر . تبدیل کیردیکم برده کندیمی پك چابوق طانتم اینانمازسه‌کز اسلام بکه صورك .

اسلام بك

(تردده)

چوجق عقللی کبی کورینور .

(بشنجی مجلس)

اوالکیلر . عبدالله چاوش

عبدالله چاوش

نه قارشوده عسکر طوپلانیور . غالبا هجوم
وار . بزی طابیه یه چاغیریورلر .

صدقی بك

عبدالله چاوش !

عبدالله چاوش

افندم .

صدقی بك

بورایه کل شو قلعه اوغرنده اولمك الکدن
کلیرمی ؟

عبدالله چاوش

اولورم . قیامتی قوپارم .

صدقی بك

اسلام بك بو گیجه بر یره گیده‌جك برابر گیده‌بیلیرمیسن ؟ فقط یوزده طقسان طقوز قورشونه دیزلمك وار .

عبدالله چاوش

قورشونه دیزیلیرسه‌م قیامتمی قوپار ؟

صدقی بك

آفرین عبدالله . هایدی طابیه‌یه گیده‌لم . باقه‌لم بوگونكی دوگونمز نصل گچه‌جك ؟ ایشمزیدی اوراده قونشورز .

ذکیه

(صدقی بکه)

بك افندی قوللرکزی نه‌دن اوقدر حقیر گوردیکز ؟

صدقی بك

خیر چوجغم سنده گیده‌جکسن . اوچ‌لور .

سه‌كز ايش دها متين اولمجق ... عبدالله‌ده
امان بيلير .

(صدقی بك اسلام بك عبدالله اوطه‌دن چيقارلر)

(التنجی مجلس)

ذكيه

(اوطه‌ده كندی كندينه)

عاقبت قره طوپراق سينه‌سنی آچيور . عاقبت
اولوم كنديني كوسترييور . مكر الله تعالی‌نك ذوواجی
كندی قاعدن نصيب ايتمش ! مكر شهيد اولمه‌دن
بر بيعزه صارلق قدرده يوقمش -

(برآز اجلدن صكره)

عجبا اولسيدی بشامده قارشی دكلدی ...
دون كيجه كوردبكم رؤيالر نه ايدی ؟ سوكيلمله بن
اوتورمشدم . اوقوجاغم ياعشدی . مهتاب ياپراقلرك
اره‌سندن هرطرفه الماس پارچه‌لری صاچيوردی
ارصه‌اچمله يوزبنی اورتيوردی . . . بن حزين

حزین آغلیوردم . . . اوخفیف خفیف کوایوردی . . . صانکه بنم کوزمدن برطملهیاش دوشدکجه انك یوزندن بر تازه کل آچیلیوردی اطرافمزده اوتیشان بلبللر چاغلیان صولر هپ تازه حسد ایدرکبی کورنیوردی . . . یوزینه باقدقجه جانم وجودمدن آیرلمشده قوجاغنده یاتیور وطنمده ایدك . باغچهده بیوك چنارلر التنده ظن ایدییوردم .

آه رؤیا ایدی . . . لکن رؤیانك عیننده محل دکل ایدی یا ؟ کاشکی بتون عمرم اویله رؤیالرله کچیدی .

(پنجرهدن برطوپ علوی کورینور دترهیهرك)

بوهودنده صانکه انسانك ایچنده قارلر یاغیور !

کونش نه شاهانه طوغمش ! بلوطلری بیك رنکه بویادی . صانکه جنت باغچهلرینك رسمنی یاپیور . طوپلرك دومانیده عرمك صوك

كوندە اولسون صباحی سیر ایتمکه میدان
برافمزكه ...

(بر آز دوشوندكدن صكره)

مكر جانمدن پيچه وار چيچكلر ايچون اولمكده يك
قورقنچ برشی دكلمش ! باغی اولوم جانلانسه‌ده
قارشیمه چيقسه اوزرنده بورمكدن چكنمیه .
جكم ...

(يدنجی مجلس)

ذكيه . اسلام بك

اسلام بك

(اوطه‌یه كیررك)

ذكيه جكم ؟

ذكيه

(بشاشتله)

افندم !

اسلام بك

مكر نه طالعسز آدمشم سنی یانمده كوردكجه

نه صایورم بیلیرمیسن بر ملك بنم ایچون سمواتی
براقشده بوقره طوپراقلره ایتمش صانیورم ٠
کندمی شیطاندن الچق کوریورو م کندی کندیمه
شیطان انسانی الدادر ٠ بن بر ملکی اغفال ایتدم
دیبورم ٠ چوجق ! نیچون بنم ایچون بو حاللره
کلدك نیچون اوکوزل وجودکی بنم یولمده طوپراق
ایده جکسن ؟

ذکیه

آه ! کوکلیده آخرته پارچه پارچه کوندرمکمی
استیورسن بن سکا نه یاپدم ٠ بر ملکمی ظن
ایدیورسن کرچکدن ملك اولسهم ینه سمواتی
براقیرم سنك ارقه‌که دوشردم ٠ بن سنك ایچون
نه حاله کلمشم دنیاده یالکزدم ٠ عاجزدم عقلمده
غائب اولمش بابامك خیالندن بشقه برشی یوقدر ٠
اوده نه خیال قرانلقلر ایچنده ... بونلقلر ایچنده ..
ذهنمده بیك درلو شکللر یاپاردم ینه هپسنی
بوزاردم ٠ ینه بری سومزدم ٠ عمرمده . . .

مثلا بزم میرلای بك قدر باباته یاقیشـیر بر آدم تصور ایده مدم .

کوکلم مرحومه ننـه‌می مرحوم قرداشنی دوشونه‌کدن بشقه اکلنجه بولامزدی . یااوده نه اکلنجه ! برینی دوشونه‌جك اولسه‌م کوزمك اوکندن دائمـا بنی قوجاغنه اولوبده جان ویردیکی کردی . اوته‌کنی دوشونه‌جك اولسه‌م خاطرمه دائمـا قوجاغمده ایکن جان چکشـدیکی کلیردی ...

سنی کورنجه‌یه قدر کوکلم هر وقت غائله‌لر آره‌سـنده هر وقت مزار ایچنده کزردی . سنی کوردم . صانکه بشقه بر دنیـایه کلدم . اوزمان حیات نه‌دیمك اولدیغنی اکلادم . اوزمان انسان نه دیمك اولدیغنی اکلامغه باشلادم . اول یشامق ندر بیلمزدم . بنه بشـانی هر کسـدن زیاده سوردم . شمدی حیاتمك قدرینی اوجه بیلیورم . بنه سنك ایجـون اولمکی یشـامغه ترجیح

ایدییورم .

حقیقتمز سن اونی بندن زیاده سویورسن

بنده سنی جانمدن زیاده سوییورم .

وفاسز ! بنی بر قاچ قدر کده مزارك قوجاغنه

قوشاجقدك اویله می ؟

بنم دنیاده سندن بشقه جانم اولمدیغنی

بیلیورمیسن سن غائب اولورسه‌ك ذکیه‌جککك

ایاقـده کزر بر جنـازه قاله‌جغنی هیچ خاطرکه

کتیرمدکمی .

(آغلایه‌رق)

کاه عسکره کیدرسن بنی براقیرسن . کاه اولمکه

کیدرسن . نه بنی براقق ایسترسن . مطلق مرادك

بنـدن آیرلمق . مطلق ایراقدن بشـقه بر شی

دوشونمیورسن .

اسلام بك

صوص الله عشـقنه صوص . بنی یتیم چو-

جقلر کبی باغره باغره اغلاده‌جقسن . بکا یورکده

نه وارسه میدانه دوکدره جکسن بورکمه‌کی اسراری سکا سویلیمده کیم سویله‌یم ؟ ذکیه‌جکم سن نی الحق - ظن ایتمزسین دکلی میرالای بکه سوز ویردیکم زمان ابتدا وطنی صکره سنکله‌برابر کله‌جکنی دوشوندم خاطرکه یاکلش یاکاش شیلر کلمش . سنك برابر کله‌جکنی دوشونسیدم . او قدر فرحلی او قدر شوقلی سوز ویرمزدم ...

ینه سوز ویردم . ینه وظیفه‌می یرینه کتیردم . « کوکلمده کندی محبتکله وطن محبتنی تجربه‌یه قالقشمه . اوله بر تجربه مطلق بنی اولدیرر ... لکن ینه وطنم ایچون اولدیرر . تکلف وطنه خدمت تکلیفنی ایدی » دیدم آلتنه کیدردم . لکن محزون کیدردم او قدر محزون کیدردم که کورنلر بلکه وطنی سومیور صانورلردی .

بلکه دقت ایتمشسکزدر . بن سوز ویردیکم زمان شوقم اوقدر برنده ایدی‌که میرلای بك بیله حیرتده قالدی . چونکه سنك برابر کله‌جکندن

امین ایدم . سنسز اولمکده ایسته‌م . بشامقده ...
ذاتی اعتقادمی بیلیرسن آ . بز اولمیه‌جکز .
دشمنك سلاحی انیمزی کمیکدن ایره‌جق . جانمزی
وجودمزدن آیره‌میه‌جق . فلکك دوری یاپیشق
طاشلری بر یورطه‌دن چیقمش حیوانلری
یان یانه دوشمش دولتلری الك یقین برادلمش
دنیالری طافیده‌جق ینه بز برابر بوله‌جغز .
بز وطن ایچون هر دقیقه اولمکه قوشیورز .
اولمیورز دیمك که وطنك احیاسنه خدمت ایچون
یاراداشمز .

ذکیه

بکم ا هیچ شبهه ایته اکر اوله‌جك اولیدق
سن یاره‌لرکدن اولوردك . بن یاره‌لرکه باندیغم
زمان چکدیکم بلالردن مشقتلردن اولوردم آه !
بیلمزسنکه نه‌لر چکدم ! . . اولوم صانکه میدانه
چیقدیده آیلرجه یتاغك اطرافنه طولاشدی بو
قدر وقت خدمتکره بولندم . بنی بیله‌مدك حکیملر

امیدی کسدی ... هر کس امیدی کسدی ین قالدم ... « قدر اوله ظلملردن منزهدر . البته منزهدر » دیه حدتلی سویلدیکك اقردی آغزدن چیقان لقردیلرك بعضیسی ذهنمده کوکلده قازلمش کبی طورر ... بر دقیقه قولاغمدن آیرلز — هله او لقردی، هیچ خیالمدن کیتمدی حکیملر « خستهده امید یوقدر » دیدکجه بن « بکم البته اولمیه‌جك ... بکم البته وطننه خدمتلر ایده‌جك » دیه کندی کندیمه سویلنیر طورردم . الله بر معجزه کوستردی . امیدیمی یاکلش چیقارمدی . الله بیهوده یره معجزه کوسترمز . انشا الله بو خدمتلرده صاغ کلیرز .

اسلام بك

کیم بیلیر .

ذکیه

الله بر معجزه دها کوسترمکه قادر دکلیدر ؟ حقك عدالتنه وطنك بیوکلکنه اعتقادیکی می اونوتدك ؟

حاشا بر وقت اونوتمم . الله بیوکدر . وطن مقدسدر .

﴿ سکزنجی مجلس ﴾

اولکیلر عبدالله چاوش

عبدالله چاوش

(اوطه‌یه کیره‌رك)

هایدی بك .

اسلام بك

نره‌یه ؟

عبدالله چاوش

قلعه‌دن شمدی چیقمالی که اردویه کیرمك ممکن اولسون . کیده‌جکمز یوللری طولاشمغه اوچ درت ساعت ایستر . اثوابلر حاضر .

اسلام بك

نه طرفدن کیده‌جکز .

عبدالله چاوش

بن یول بولدم .

اسلام بك

بر کره میر الای بکی کورسه‌ك اولازمی ؟

عبدالله چاوش

او ذاتی کلیور .

اسلام بك

کاشکی بز کیتسیدك .

عبدالله چاوش

آی او بزم ایاغمزه کلیرسه قیمتی نوار .

(طقوزنجی مجلس)

اولکیلر ، صدقی بك

صدقی بك

(اوطه‌یه کیرر)

حاضر ایسه‌کز چوجقلر ؟

عبدالله چاوش

کیدییورز لکن بر قاچ کون بزدن خبر

الهمزسه‌ك مراق ایتمه .

صدقی بك

بر قاچ کون نه دیمك یا .

عبد الله چاوش

بر قاچ کون دیمك . صاقلانەلی فرصت ارامەلی مناسبت دوشورمەیدە اردویە اویلە کیرەلی . مسافرلکە کیدیورز !

اسلام بك

عبداللهك دیدیکی کبی اولورسە ایش دها ایی اولور .

صدقی بك

بن ایشك چابوق طوتالدیغنی استردم .

اسلام بك

سز بیلیرسکز . بجە بر کون اول اولمقلە بر کون صکرە اولمەنك هیچ فرقی یوق .

عبدالله چاوش

ایش ایکی کون کچیکەجك اولورسە قیامتمی قوپار ؟

(سلاح باشنە تراپەسی اوریلور)

صدقى بك

يئه مى هجوم ؟ حريفلر اولدكلرنده بيقمييورلر؟

عبدالله چاوش

هايدى بك ! طوپ باشلادى . كله اراسندن كچملى . غوغاده اندن سلامت يول يوقدر .

اسلام بك

هايدى ! اجل بزى بكلييور . يشاسون وطن!!

(اسلام ، ذكيه ، عبدالله چيقار)

صدقى بك

(ذكيه‌يه دقتلى دقتلى باقه‌رق)

اوغلوم مزارده ياتيور . .

(پرده قپانور)

﴿ دردنجى فصل ﴾

(طابيه‌نك بر بشقه طرفى)

(برنجى مجلس)

صدقى بك

(كندى كندينه)

هیچ لزومسز یره اوچ آدمك قاننه کیردم
شبهه یوق که شهید اولمشلردر . مکر دشمن
ذاتی کیدیورمش . . مکر دوشوندیکم تدبیره
هیچده حاجت یوقمش . . . بن شهدی یه قدر
کوکلی طاش اولمش بیلیردم . حرمم بنم ایچون
اولدیکنی طویدم . اوغلمك وفاتنی خبر آلدم .
قزك غائب اولدی دیدیلر . دنیاده رستمدن بشقه
کیمسهم قالامشدی . دون اوده شهید اولدی
قوجاغمه دوشدی — اسلامی — شو قامهده
هر کسدن مقدس هر کسدن لازم هر کسدن
بیوك بیلدیکم اسلامی — الله کوزلرنی باغلادم —
قربان اولمغه کوندردم — اون بیلدر هر درلو
قهرمی چکن بیچاره عبداللهده برابر کتدی هیچ
برینه متأثر اولمدم کوکلم کرچکدن طاش ایدی —
اوزرینه قیلیجله اورسهلر بلکه بر پارچهسی
قوپاردی بن ینه طیانیردم .

اوچوجق ! اوچیجق ! کوزمك اوکنده

کتیردیکه چهره‌سنك پارلاقلغی آتش کبی جکرینه یاپیشور .

صانکه اش یاپدم ! هیچ آغزنده ننه‌سنك سودی قورومامش بیچاره اوغلانکه کوندربلیرمی ؟

(بر آز تأملدن صکره)

براق افندم ... حالا کوکلم انسان کوکلنه بکزه‌مامش ! یورکم طاشمی کسلدی ؟ حالا ایچنده قان صیزییور ...

چوجق براز مرحومه‌یه بکزه‌وردی یوزینه باقدقجه کاه اوغلم عائله‌مه کلیوردی کاه‌فزم . بوقدر کدر هپ اندن دکلمی ؟

انسان ضعیف ! . . انسان عاجز . . .

بردراو کندینی ینه‌ییور ... بردراو طبیعته غالب کله‌ییور . . بن کندیمی متصرف ایدیوردم هیهات ...

(ایکنجی مجلس)

صدقی بك . برقاچ ضابط

(ایچری کیررك)

برنجی ضابط

بك ! دشمن چادرلرینی بیقمغه باشلادی . کیجه طونه یه کوپریسنی قورمش هر طرفدن چکیلیور .

صدقی بك

بنده کوردم .

برنجی ضابط

امر ایتسه کز آدیشاری چیقالم . بلکه بر قاچ طوپ بر ایکی بایراق براقدیررز .

صدقی بك

یوز چورمش خصمك آرقه سنه دوشمك نه یه لازم .

ایکنجی ضابط

سبحان الله ! ورادن کیتدی ایسه دولتله صلح ایتدی یا . عسکرینی طونه نك بشقه طرفنه کوندره .

جك دكلمی ؟ اوراده یلرده بزم قرداشمز دها بر
قاچ کشی‌یی بوطوپراقلرده ایتوسه‌ق نه اولور ؟

صدقی بك

یوزینی کری چویرمه‌لم .

برنجی ضابط

چویررسه‌نه ولمق احتمالی‌وار ؟ کلدیکی زمان.
نه یاپدیکه کیدرکن نه یاپه‌جق ؟ دشمن بزدن
قاچیور . بزمی دشمندن قورقلم ؟ یوزندن پیلمدق
آرقه‌سندن‌می پیله‌جکز ؟

امر ایت چیقه‌لم ! امر ایت طوپلر ایشله‌سن.
اوبرطابیه‌لر طوپه باشلادی هر طرفدن طیشاری
عسکر دوکیلیر .

﴿ اوچنجی مجلس ﴾

اولکیلر . عبدالله چاوش

(عبدالله چاوش قوشه‌رق کلیر)

صدقی بك

عبدالله !

عبدالله چاوش

افندم .

ایکنجی ضابط

بك امر ایدك . طوپ آتسونلر . بولجیلری سلاملاسونلر . عسکرمزله تشییعه چیقه‌لم .

باری دوستمز عثمانلیلر رعایت بیلمزمش دیمسونلر .

صدقی بك

بك اعلا بك اعلا سزك دیدیککز کبی اولسون کیدك یاپك ! بنده ارقه‌کزدن یتشیرم .

(ضابطلر چیقار)

(دردنجی مجلس)

صدقی بك . عبدالله

صدقی بك

عبدالله !

عبدالله چاوش

بیور !

صدقی بك

چوجق زهده !

عبدالله چاوش

چوجق می ؟ زهده اوله جق ؟ اسلام بکك یاننده .

صدقی بك

ی اسلام زهده .

عبدالله چاوش

دیشاریده .

صدقی بك

صاغمی ؟

عبدالله چاوش

بن براقدیغم زمان صاغدی . ایکیسیده صاغدی اماشیمدی بیلمم .

صدقی بك

سویله بقایم نه یاپدیکز ؟ نه اولدی ؟

عبدالله چاوش

اسلام بك نەدر؟ نەدر؟ او آدم دكل اللهك غضبی. چوجق عادتا كوللكی. او بزه كلدی؟ بوياده ياپشور. از قالدی هم كندیلرینی تلف ایدەجكلردی هم بنی اشته كوردیكمز اما آدم ارەشدكز! لكن بن ایكیسندنده خشنودم للهده خشنود اولسون آرسلان شیلر دلی قانلیلر.

ای نه ياپدیكز؟ آنی سویله! نه ياپدیكز؟

عبدالله چاوش

بورادن چیقدق، اوچ كیجه بر كويده ياتدق بردرلو اردونك يانینه يتشەمدن. صكره بر كیزلی یول بولدق. سورینه سورینه تاشو تپەنك آلتینه كتدك. اوراده بر مغاره وار. بن اوجاق زمانندن بلیرم. او مغارەده صاقلاندق. دونن باشلادی كیجه ياریسی چادرلرینی يقمغه. اسلام بك بونی كوردیمی؟ حدك وارسه ضبط ایت.

اودر « بن البته چیقه جغم » کوردکه « بنده البته چیقارم » بن ایتمیك دیدم اولمدی لازم دکل دیدم اولمدی . ای هایدی چیقالم قیامتی قوپار ؟ دیدم چیقدق سورینه سورینه کیزلنه کیزلنه جبخانه نك یانه بر خیلی یاقلاشدق یاقلاشدق امانه فائده جبخانه نك اطرافنی قره قول ایچنده قره قول صارمش ، دوشوندك چاشدق بردرلو استدیکمز یره صوقیله مدق بن هایدی سلامتله بورادن چیقالم دیرکن اسلام بك جبخانه یه قارشو بر طبانجه آتمسون می مکر قپونك اوکنه برباروت صندیغی ایندیرمشلر . قورشونده تاواردی آنی بولدی .

صدقی بك

(سوزینی کسه رك)

صکره ؟

عبدالله چاوش

صکره نه اوله جق ؟ بر کورلدیدر قوپدی . تفنکه صاریلان صاریلانه ... باشلادی اوزریمزه

طولی کبی قورشون یاغمغه . . . اسلام بك صانکه اولومه عاشق ایمش کبی قورشونلری قوجاقلمغه چالیشیوردی . کولکه‌سی ذاتی یانندن آیرلمز . صانکه اولومی کوزمله کوردم دیسه‌م ایناننك ! برکت ویرسون اسلام بك اوچ یرندن یاره‌لندیده — او مبارکده هپ اوك طرفندن یاره‌لنیر — بایلدی یره یقلدی . بن قوموزلرندن طوتدم . چوجقده ایاقلرینه صارلدی مغاره‌نك کنارنده‌کی چالیلغه کیردك ونوده برابرچکدك . قارغه‌شالقده ازیمزی بوله‌مدیلر ! یواش یواش مغاره‌یه صوقولدق .

او آراده‌ایکی قورشونده بنم قسمتمه‌دوشدی . بری صاغ کورکمك اوستنده ایدی چیقاردم . اوته کیده بو طمده . هم اوك طرفده حالا طوریور .

صدقی بك

مغاره‌دن نصل قورتلدیکز ؟

عبدالله چاوش

اوطرفده‌کی دشمن عسکری طونه‌یی کیجه‌ه
کچمش . بن صباحلین ىغاره‌دن باشیمی چیقاردم .
اطرافه باقدم کیمسه یوق . یولداشلرله قالغدق
کیتدیکمز صابه یوله کیردك چالی آره‌لرنده کیزلنه
کیزلنه قلعه‌یه یاقلاشدق . صباح آچیلیر آچلمز
باقدق‌که عرب طابیه‌سندن عسکر چیقیور . اسلام
بونلری کوردیمی ؟ نه بیلدیرم کبی صیچرادی .
« اللهه عهد اولسونکه بر جبخانه صندیغنی دها
یاقه دن قلعه‌یه کیرمیه‌یم » دیه بر کره باغردی .
دوشدی عسکرك اوکنه . .. اوته‌کی ذاتی کولکه
دیدك آ .. بنده یانلرینی . قامق استدم . یااسلام
بك جهنمك اغزنه آتیلیور ... دشمنه چاندق .
بر النده طبانجه ، بر النده قلیج ... یا الله دیدی
بر جبخانه عربه‌سنه طوغری فرلادی ... بر
قورشونده نه عربه قالدی نه بار کیر نه یاننده
عسکر ... هر برینك هر پارچه‌سی کوکك بر

کوشه‌سنه قرلادی . والله بك عربه ایله اره‌ی سزك اره‌مزه قدر یا واردی یا یوقدی .

صدقی بك

ارسلان دلی قانلی ! ! !

عبدالله چاوش

انیده بزیده لله صانلای . بك اوبرر هایدی کیده‌لم میر الای بك بزی بکلر دیدم غوغا باروت . او آتش . حدك وارسه بربنی برندن آییر . یاقدم اولمیه‌جق . . . دشمنك ذاتی یوزی دونمش . بر آدم اکسلمکله قیامتمی قوپار ؟ دیدم سزه خبر ویرمکه کلدم .

صدقی بك

آفرین ! الله هپکزدن راضی اولسون وطنك اتمکی هپکزه حلال اولسون . . .

عبدالله چاوش

(طابیه‌دن طیشاری باقه‌رق)

باق باق ! بك قاچیورلر به ! دها یارم ساعت اولمدی . عجبا کز نه !

صدقی بك

دشمنك كیتدیكنه‌می قزیورسن ؟

عبدالله چاوش

باق بن دشمنكده او قدر قورقاغنی سومم . صانكه بر ساعت دها آنش قارشیسنده طورورلرسه قیامتمی قوپار ؟ . . .

بك اسلام بك كلیور لله الله ! ینه النده قلیجی قرلمش قلعه‌یه كلیركن صانكه مزاره كیدر كبی كلیور . اسلام بكه باغیرەرق :

بوراده كاسه‌لك آ ! میرالای بك بكلیور صانكه قلعه‌یه كیرسه‌ك قیامتمی قوپار ؟

صدقی بك

چوجق یاننده یوقمی ؟

عبدالله چاوش

كوكله آرقه‌سندن آیریلورمی هیچ ؟ هله ایچری كیره بیلدی ! مبارك آتشك آغزینه كیدركن براز بویله یواش یوروسه‌ك آ ! نه اولور قیامتمی قوپار ؟

صدقی بك

جناب حقه بیك كره شكر اولسون . شونلرك بیهوده یره تلفنه سبب اولیدم البته یا چلدیررردم . یا كندیمی اولدیرمكه مجبور اولوردم . . . هله یته اللهك عنایتی یتشدی .

(بو آرالق اسلام بك كلیر)

《 بشنجی مجلس 》

اوالكیلر ، اسلام بك

صدقی بك

كل اوغلم ! كل بكم ! كل ارسلانم ! دنیاده اخرنده یوزك آق اولسون . وطنی سونلره نه بیوك غیرت كوستردك . وطنی ایچون اولمك استیانلره نه كوزل نمونه اولدك . وطن محبتی وجود بولسه البت سن اولوردك . قهرمانلقلرینی عبداللهدن ایشتدم . ایشتمكده حاجت یوقدی یا ؟ سنی بر كره كورن ایكی لقردیكی ایشیدن نه

اولدیغنی آکلار . بکم هله اللهسنی بزه باغشلادی
هله الله ـنی وطنه باغشلای . مکر بنم تصورم
هپ بیهوده ایمش . مکر دشمن ذاتی کیدیورمش
فقط کیم بیلیردی ؟ جاسوس قوللانمغی ملتزمك
شاننه یاقیشدیره مدم که بویله شیلری تحقیق ممکن
اولسون . چکدیککك امکلری حلال ایت اومارم که
بکا طارلمزسن .

اسلام بك

بك نه سویلیورسن ؟ عمرمده بنی بوایشه مأمور
ایتدیککزدن بیوك التفات کورمدم . سز بکا وطنمك
اك بیوك منفعتلرندن برینی امنیت ایتدیککزه . سز
بو قلعهنك قورتلمسنی بنم غیرتمدن بکلهدیککز ...
سز سلاح آلتنده دشمن قارشوسنده طوران بیك
آرسلانی اسارتدن قورتارمق ایچون دوشوندیککز
اك بیوك چارهیی بنم الیمه براقدیککز . بن اوچ آی
خسته یاتمشدم . بو قلعهیه هیچ برخدمت ایتمامشدم
بنی غیرتده حیتده وطن محبتنده او بیك قهرمانه

ترجیح ایتدیکز . کندیکزه برابر طوتدیکز . بر کره دوشونسه کز آ ! بورادن کتدیکم زمان بن دولت نقدر بیوکدم . چونکه دولتك اك بیوك منفعتی بنمله قائم ایدی . وطن قدر مقدس ایدم . چونکه بکا خیانت ایدنله وطنه خیانت ایدی . اون ایکی بیك عثمانلی قدر دهشتلی ایدم . چونکه اون ایکی بیك عثمانلینك کوره جکی خدمتی یالکز باشمه اداء ایله مأموردم . بر دولت کبی باتوبده دنیایی دهشتلر ایچنده براقدق . ملیونلرجه نفوسی امانندن آیرلمش یتیملر کبی اغلاتدق اون ایکی بیك مرد کبی دوکوشدی دوکوشدی شهید اولوبده تاریخلرده تك باشنه بر اردو صایلمق بر انسانه نه بیوك شرفدر . بر کره کوزیکزك اوکنه کتیرسه کز آ ! سن ذیرت نه دیمك اولدیغنی بیوكلك نه دیمك اولدیغنی بندن اعلا بیلیرسن . وطنمی بن قورتارر ایدم وطن نرده قالور شوقلعه جکك خلاصنه بن سبب اولیدم کندی کوزمده نه قدر بیوردم .

برحیات . قرق‌اللی ییللق برحیات . — قرق‌اللی ییللق دکل . بتز توکنمز اولسون — شو بیلدیکمز حیات شو کوردیکمز دنیاده یشامق اویله بر بیوکلك عجبا بر دقیقه‌سنه بر ثانیه‌سنه دکرمی ؟ بن نه اولدم نه وطنی نه بوقامه‌یی قورتارمغله سبب اولدم بنه ضرر یوق . وجدانم پك اعلا بیلیور که وطنم ایچون اوله‌جکدم . حق وطنمك برقاچ طاشدن یاپلمش برقاچ دیواری ایچون اوله‌جکدم .

بکم ! سز بکادهین ارغلم دیه‌دیکرمی ؟ بنده سزه بابادیه‌جکم . بابا سوزندن یوك دها مقدس برشی بوله‌میورمکه آنکله خطاب ایده‌یم .

دنیاده بابامك سایه‌سنده موجود اولدم . کرچکدر آدم اولدیغمی سنك سایه‌کده اوکرندم . ویر بکم ! باباجغم ! النی اوپه‌یم .

صدقی بك

(اسلام بکه صاریلیر آلنی اوپر . اسلام بکده)
(زورله میر لایك النی اوپر)
(برآز ترددن صکره)

اوغلم ! ارسلان ! یانکزده برچوجوق واردی
انی کوره‌میورم .

اسلام بك

(یاپمه برتلاشله)

چوجوقمی ؟ .. هانکی چوجوق ؟ .. اکلانم .
(اطرافنه باقنه‌رق براز دوشوندکدن صکره .
میرالایه یاقلاشوب)
سز بکا اوغلم دیدیکز دکلمی ؟ سز بنی اولادلغه
قبول ایتدیکز دکلمی ؟ . کوکلمده برسر وار ،
دارلمازسه‌کز سویلرم . خلق یاننده صورمایك .
یالکز سزه سویلیه‌بیلیرم .

صدقی بك

بوراده کیم واریا ؟ هایدم عبدالله !
سن براز ایشکه کیتسه‌ك آه

عبدالله چاوش

(چیقارکن)

نه ایشم وارکه کیده‌یم . صانکه بن بوراده
بوتنورسه‌م قیامتمی قوپار ؟

(عبدالله چیقار)

(اتنجی مجلس)

صدقی بك . اسلام بك

صدقی بك

برشی سویلیه جکدك ؟

اسلام بك

چوجق بورایه کلمز .

صدقی بك

نیچون ؟

اسلام بك

نامحرمدرده آنك ایچون ؟

صدقی بك

نامحرم نه دیمك ؟

اسلام بك

نامحرم نه دیمك ؟ نی سویلتمکمی استیورسك ؟
بکم ! اومنسامترلی برقزدر ! برنجی کوروشده

بربرمزی سودك... ایکنجی کوروشده آیرلدق
بن وطنم ایچون بورایه کلدم .. اوده بنم ایچون
آرقه‌مه دوشمش بورایه کلش والله بن کتیرمه م .
کلدیکنده‌ده خبرم یوق ایدی . بنی اتهام اتمه !
هم کناهمه کیررسن ، هم بنی بیوك بر درد آلتنده
براقیرسن . دنیاده اك ناموسلی سنی بیلورم . بکا
سنك نظرنده متهم اولمقدن بیوك ناموسسزلق
اولەمز .

صدقی بك

شمدی سکا کیم متهسین دیور ؟ یانکده‌کی
چوجق قزمیدر ؟ دیدك مناسترلیدر اولامی کیت
شمدی کیت ! — آه ذهنمدن نه‌لر کچدیکنی بیلور-
سن ! — کیت چوجوغی کتیر . اکر دوشوندیکم
شیلر طوغری چیقارسه بکا یکیدن جان ویررسن .
عندمده اوغلمك مقامنه کچرسن . کیت دیورم .
بنم مناسترده بر قزم واردی . غائب اولش

آ کلادکی ؟ ... کیتده بول... بولورسه‌ك اووقت
بلکه کرچکدن باباك اولورم ...

اسلام بك

(متحیر متحیر)

چوجق چوجغی استمیورمیسکز ؟ او یك
اوزانده دکل ... شوراده ... شوراده ...
چاغره‌یم می ؟

صدقی بك

حالا طوریبور !

اسلام بك

ذکیه ... ذکیه ...

صدقی بك

قزمك آدینی سویلیور ! آه ! انسان دنیاده
بو قدر اومولمدق دولته میسر اولورمی ؟

اسلام بك

ذکیه‌نی ! سنی چاغرییورم ایشتمیورمیسن ؟

﴿ يدنجی مجلس ﴾

صدق بك ، اسلام بك ، ذكيه

ذكيه

(اسلام بكه)

آدمی هانكی دیه چاغیررلر ؟

(میرالایی كوستره‌رك)

باقسه‌ك آ ! ایكیمزبده رسوایمی ایلیه‌جكسن ؟

صدقی بك

(سرعتله ذكیه‌نك یاننه قوشه‌رق)

(متحكمانه طور ایله)

سن ماستر ایسك دكلمی ؟

ذكيه

اوت !

صدقی بك

بابانك آدی نه‌در ؟

ذکیه

بابامی کورمدمکه یاایم .

صدقی بك

(کندی کندینه)

زوالی چوجق ...
ننه‌ڭ ؟ ...

ذکیه

ننم اولدیکی زمان بن چوجقدم . اوده هر کس خانم دیردی . آدینی ایشتمدم . .

صدقی بك

بیچاره قادین ! ..

ذکیه

دها بر امریکز وارمی ؟

صدقی بك

(کندینی طوپلایه‌رق)

قرداشك وارمیدر ؟

ذكيه

اوت ! واردی .

صدقی بك

آدی نه ایدی ؟

ذكيه

(دقتله میرالاينك يوزينه باقه‌رق)

عجایب عجایب شیلر صوریيورسکز ! . . .
صادق دکلیدی ؟

(اسلام بکه)

آه .. بولدم بابامی بولدم . ایشته بابام . ایشته
دنیایه کلدم کله‌لی حسرتنی چکدیکم بابام . شمدی
سن اینانمزسك : سنك ایچون اوله‌جکمه‌ده
اینانمشدك باق !

برکره کوزلرینه باق ! ننه‌مده بنم ایچون
کوکلده برکدری اولدنغی وقت یوزینه طابقی بوله
باقار ایدی . باق ! يوزینه دقت ایت قرداشمده

بر تلاشی اولدیغی زمان طبقی بویله کزنیردی شمدی بنم ایچون ! آغلیور دکلی ؟ بنده بری ایچون آغلادیغم وقت ـ بیلیرسك آ ـ طبقی آللهله کوزلریمی بویله قپارم والله بابامدر بالله بابامدر. کوکلم بنی بویله محبت ایشلرنده بر وقت الداتمز .

اسلام بك

ذکیه جکم !.. نیچون بوقدر تلاش ایدیورسن حالبکه باقانلر وطنی مخاطره‌ده صانیر ... بك افندی ایچون ابامدر دیورسن ... یمین ایدیورسن ... ازبله‌می ؟ بنده یمین ایدرم که بابا کدر ... او بنی اوفاقلغه‌ده قبول ایتدی ... ذاتی بابك اولمه بیله بابك اوله‌جق ... سن بنم دکلمیسین ؟

ذکیه

سنکم ... ینه سنکم ... نه استرسه‌ك امر ایت ! صاقین طارلمه ! صاقین قسقانمه ! بابامی

قسقانمزسن دکلمی ؟ وطنك ایچون نی براقدیغك کبی بکاده کندك ایچون بابامی براقدیرمزسن . دکلمی ؟

اسلام بك

سکا کیم بابامزی براقەلم دییور ؟

صدقی بك

بورایه کل ! ننه‌ك بنم ایچون ورم دوشکارنده تلف اولدی . اویله‌می ؟ قرداشك جان ویرر کن نه دیدی ؟ بنی آکار . بنی آرار اطرافنه‌می باقاردی ؟

ذکیه

باباجغم بکا مرحمت ایت ! بکا مرحمت ایت ده مزارلرینی راحت دوشکارینی کوزیمك اوکنه کتیرمه ! . . اوقدر بکزك آتمش که شمدی سنیده مزاردن چیقمش صانه‌جغم ده یانکدن قاچه‌جغم .

صدقی بك

بنم عادل خالقم بنم مرحمتلی آللهم نهایت قوالکی دنیاده یالکز براقدك نهایت و بیچاره یی هر شیدن مأیوس ایتدك . نه یاپدم که بنی بو قدر لطفکه لایق کوردك ؟

باق کندی کندیمه مناسبتسز شیلر سویلیورم . جناب حقك کرمی وسیله یه محتاج اوله جق .

اسلام بك

اوت بکم ! بنم اعتقادمجه آللهك بودرلو احسانلری وسیله ایله لیاقتله کلیر . . نه یاپدمی دیورسن ؟ هر یاپدیغکی بیلمم . شو قدر بیلیرم که کندیکی کرچکدن انسان ایتمشسن . بکم شو طابیه ده هیچ اعضا ایدك . آتندك . روح سندك اولو بدن قورتدك — هیچ روح اولو بدن قور ـ تارمی ؟ — سنك قورتدیغکی کوردیکیچون کیمسه ده قورتدی . هرکسه مثال اولدك مدح ایچون افتخار ایچون سویله مم . بندن قزکدن

عبداللهدن بشقه کیمده غیرت کوردکسه او غیرتك برازیده سنك سایه کده‌در . ایشته باق الله‌ن یورکده اولان انسانلری دنیاده‌ده محزون براقمز. آخرتده‌ده .

صدقی بك

اوغلم ! ذهنك بیوك خیالاره قاچیور . بن عاجز قولم . بوراده وظیفه‌می یرینه کتیرمکدن بشقه برشی یاپمدم .

اسلام بك

هر وظیفه‌یی یرینه کتیرمك او قدر قولای برشیمیدر ! هرکس سنی اوکنده کورمامش اولسیدی عجبا قاچ کشی وظیفه‌سنی یرینه کتیرمکه چالیشوردی ؟

صدقی بك

سنده‌می خلقمزی بیلمیورسن ؟ او غیرت

ملتك قانـنده وار . هر كس اناسندن او حیتله طوغیور .

اسلام بك

بن او سوزینه بلكه سندن زیاده اعتقـاد ایدرم ؛ لكن سزده بو ملت دائما بر مثـال كورمكه دائما اوكنده بر بیوك آدم بولمغه محتاج اولدیغنی انكار ایده‌مزسكز آ !

صدقی بك

محتاجدر . فقط كندینی محتاج ظن ایتدیكی ایچون محتاجدر .

(بردن بره طورینی دكشدیره‌رك)

عجـایب شی ! هر كس ذوقنده صفـاسنده بز بوراده آغر آغر مسـئله‌لردن بحث ایدییورز . سزه عیب دكل . چـوجغكز یوق كه اولاد نه اولدیغنی بیله‌سكز ... یا بن ... بنم ایكی جكر پاره‌م واردی . اون بش سـنه‌در ایكیسـنیده

کورممشدم . ایکیسنده بتون بتون محو اولمش ظن ایدییوردم . شمدی کوزمك اوکنده برینك وجودی طورییور . برینك حق طرفندن کلمه یدنی کزییور .

آه ! کوکلمك نه حالده اولدیغنی بیلمزسکز .. بن آنی طاش اولمشده اوته سنه بریسنه طمله طمله قان اوطورمش ظن ایدییورم . شمدی حس ایدییورم اوطاش الماس کبی پارلمغه باشلادی . اوقانلردن صانکه دسته کللر آچلیور .

اون بش بیلاق عمری کوزمك اوکندن کچیرییورم . نه کبی کلیور بیلیرمیسکز ؟ صانکه بز مزاره کیرمشمده اون بش ییل اویومشم . دها شمدی اویانییورم . دنیایی دها شمدی کورییورم .

ذکیه‌تزم ! بن ینه دیرلدم . بن ینه کنجلندم.

باق ! اوقدر زمان حسرتنی چکدیکك بابانك یوزینه باق ! شمدی منزاردن چیقمش ظن ایدرسن ! . باباجغکی سورمیسن ؟ ـ بونك قدر سودم ـ لکن براز سوسه‌ك فنا ایتمزسن . بیچاره‌یه بر باتسك ایکی اقردك اون بش ییلاق عربی اوتی بش ییلاق عادتنی اونوتدردی .

اسلام بك

ذکیه سزی سومیه‌جکی کبی سودیکنه‌ده اینانم .

ذکیه

آنك محبته ایناناماق اسکی عادتیدر . کندی سورده بشقه‌سنك سودیکنه اینانمز . باباجغم بن آنك ایچون حیاتمی فدا ایتدم لکن اختیارم المده دکلدی سزك ایچون ... اکر ... اکر آنی دوشونمسه‌م اختیارمله جان ویررم .

صدقی بك

قیزم ا بن اوقدرینی ایستمیورم . بنده کوکلمکدن بتون چیقارمه .

اسلام بك

عجبا دنیاده سنك کبی بابانی سومامك هانکی اولادك الندن کلیر ؟

صدقی بك

بنی سنده براز سورسن دکلمی !

اسلام بك

هم نه قدر سورم بیلیرمیسکز ؟ وطنم قدر دیه‌مم . یلان اولور . ذکیه قدر دیسه‌م اکاده سز اینانمزسکز جانم قدر .. دکل چونکه جان کوزمه بك قیمتسز کورینیور .. بولدم بکم ! پدرم قدر . کرچکدن پدرم قدر سویورم .

صدقی بك

صوراجغم شیئه طوغری برجواب ویرسه کز بنی سودیککزه اووقت ایناننیرم .

اسلام ذکیه

(برزمانده)

بیوزك ؟ صور باباجغم .

صدقی بك

(خفیف برتبسمله آره‌لرینه صوقیله‌رق)

دوکونمز هانی دوکونکز ، نه‌وقت اوله‌جق ؟

(ذکیه اوتانه‌رق اوکنه باقه‌رق)

اسلام بك

(مترددانه)

دوکونمی ؟ .. بندکز بیلمه‌م . سز نصل دوکون ؟ .. ینه اراده سزك .

صدقی بك

اکر اراده بیورسه ك اوزاغی بوکیجه‌یه قدر بکلرز .

(ساعته باقه‌رق)

او ... دها درت بچوق ساعت وار درت بچوق ساعت ، بر انسان عمری قدر ! نه چاره الله صبرلر احسان ایتسون .

ذکیه

بك باباجغم ! قیزجغکزله‌می اکلنیورسن .

صدقی بك

(اوزاقدن اوزاغه مارش باشلار کوکللیلر سسیده) ،

(ایشدیلر)

باق ! یالکز بن اکلنمیورم آهر کسده بردرلو اکلنیور . انلرده بز قدر ممنون . یمین ایدرم که بو ممنونیت قلعه‌نك قورتلدیغندندر کندی قورتلدقلرندن دکلدر .

(اسلام بکه)

نه دیرسن ؟ بوقدر محاصره بوقدر مشقت
چکیردك . شو معهود ادبمزدن بشقه کیمسه هیچ
برشیدن برکره اولسون شکایت ایتمدی .

اسلام بك

خلقده کرچکدن غیرت وار !

صدقی بك

آکا شبهه یوق . امان دکلیك ! بکا بوهوا
پك طوقنور . موسیقیده سوزلرده وطن
غیرتنك یاقدیغی یورکاردن چیقمش اولمق کرك . .
(عسکر . کوکلیلر . عبدالله چاوش کابربر اولوك
بکلمکه باشلار)

ایشته عدو قارشوده حاضر سلاح
آرش یکیتلر وطن امدادینه
آرش ایلرو آرش بزمدر فلاح
آرش یکیتلر وطن امدادینه

جمله مزك والده مزدر وطن
هر كسی لطفیله اودر بساین

باصدی عدو كوكنه بزصاغ ایكن
آرش یكتلر وطن امدادینه

شان وطن حفظ بلاد وعباد
ایته‌ده‌در سونكو كزه استناد

ملتی ابلر مییكز نا مراد
آرش یكتلر وطن امدادینه

وه برمز غیرت مردانه در
هر طاشمز بر نجه‌بیك جانه‌در

جانه دكل میل بوكون شانه‌در
آرش یكتلر وطن امدادینه

یاره نشاندر نتسه ارلرك
موت ایسه‌صوك رتبه‌سیدر عسكرك

التیده بر اوستیده بردر یرك
آرش یكتلر وطن امدادینه

صدقی بك

ارسلانلرم نره یه کیدییورسکز ؟ دشمن دفع اولدی عجله بر ایشمز قالمدی . طوروبده بر آز میرالایکزی دکلیك ؟ ایکی بش دقیقه صکره یمه کز ازلمزمی ؟

عبدالله چاوش

امر ایرسه‌ك بش ساعت صکره بز قیامتی قوپاره ؟

صدقی بك

سزه بو طابیه‌یی جانکزدن قیمتلی کوردکز . هر بریکز اون کشی‌یه قارشی طوردیکز طفسان کوندر چکمدیککز بلا کورمدیککز زحمت قالمدی عثمانلیلرك ناموسنی کوکاره چیقاردیکز . او شانلی شانلی باباکزك اولادی اولدیغکزی کوستردیکز . بوندن صکره نره‌یه کیدرسه‌کز کیدك . قورقیك نره‌یه کیتسه‌کزده « بن سلستره محافظلرندنم »

دیمه‌کز اوعمادیغکز رعایتی کوررسکز . واودشمن ملکنده اولسون . مرد اولان قلبجکزه انسان اولان ناموسکزه یمین ایدرم . جناب حق حضورنده‌ده آلنکز آچیقدر . وطنی سونلری اللهده سور . وطن سزدن خشنوددر . شو طاشلر طوپراقلر کوستردیککز حبی بیلسیدی . ارابه ارابه اولادینی بولمش ننه‌لر کبی وجودکزه طوقندقجه شوقندن فرحندن پارپار دترردی . انسانیت سزدن خشنوددر . البته ادیکز عصرمزده طوتیلان تاریخلرک شانلی یاپراقلرینه یازیلور . جناب حق سزدن خشنوددر . ایتدیککز خدمتاری شبهه یوق که ملکلر شهیدین رحمتله حرمتله یاد ایدیورلر . ایتدیککز فداکار . انلک قدرینی بن بیلیرم . لکن عجبا خدمتکزک قیمتنی سز بیلیرمیسکز ؟ وطنک اک بیوک اک عزیز مقصدلرندن برینی قورتاردیکز وطنی قورتاردیکز دیهم . چونکه انک سلامتی دنیانک کفالتی

آلتنده‌در . بانسه‌کز آ اوچ دولت کلمش بزمله برابر اوغراشیور

عبدالله چاوش

صانکه کلامش اولسه‌لر قیامتمی قوپار ؟

صدقی بك

قیامت قوپمزدی لکن صقندی چکیلاردی .

اسلام بك

بن او صقندی‌یه قائلدم بز یاردمجیمزده بو طوپراقلری حفظ ایده‌بلیردك . . . اواوردك محو اولوردق ... ینه مغلوب اولمزدق .

صدقی بك

اویله‌در . فقط نیچون اعانه‌دن شکایت ایده‌لم ! انسانیت مدنیت بزی حقلی کوروبده امدادمزه قوشونجه نه‌دن ممنون اولمیه‌لم ؟ بزه یاقیشان وطن محبتیدر غرور دکل . عسکرلر پادشاهمزك بر

قلعه‌سنی قورتاردق . بر چوق شهید ویردك .
هایدی بانه‌لم بکا بر (پادشاهم چوق یشا)
چاغرك .

عسکر

(ترانۀ چاتەرق)

﴿ پادشاهم چوق یشا ﴾

صدقی بك

عموم عسکر

﴿ پادشاهم چوق یشا ﴾

پرده قپانور

انتهی

3 1761 05057570 3